

დასახელება		ინფორმაცია
1	ანგარიშვალდებული ერთეული (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	მცხეთის მუნიციპალიტეტის ნაერთი
2	ანგარიშვალდებული ერთეულის საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	მის: ქ. მცხეთა, ანტიოქიის ქ. N7. ტელ: 2512368 ელ.ფოსტა: info.mtskheta@mtskheta.gov.ge
3	საიდენტიფიკაციო ნომერი (ცვლილებები წინა საანგარიშგებო პერიოდთან მიმართებით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში)	236099789
4	ორგანიზაციული ფორმა	საბიუჯეტო ორგანიზაცია
5	დაფინანსების წყარო	მუნიციპალური ბიუჯეტი
6	ანგარიშგების ტიპი	კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება
7	ანგარიშგების პერიოდულობა	წლიური
8	ანგარიშგების თარიღი და პერიოდი	31.12.2025 წელი 01.01.2025 - 31.12.2025
9	ერთეულების მომცველობა (კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შემთხვევაში)	1. მცხეთის მუნიციპალიტეტი 2. ა(ა)იპ „ინვესტიციებისა და ჰუმანიტარული პროექტების გაერთიანება“ - მცხეთა 3. ა(ა)იპ მცხეთის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებათა გაერთიანება 4. ა.ა.ი.პ. "მცხეთის მუნიციპალიტეტის საფეხბურთო სკოლა" 5. ა.ა.ი.პ. "მცხეთის მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობის სამსახური" 6. ა.ა.ი.პ. "მცხეთის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი" 7. ა.ა.ი.პ. "გიორგი კაპანაძის სახელობის მცხეთის ნიჩბოსნობის აკადემია" 8. ა.ა.ი.პ. "მცხეთის კულტურული მემკვიდრეობისა და ტურიზმის განვითარების ცენტრი" 9. ა.ა.ი.პ. "მცხეთის მუნიციპალიტეტის კულტურისა და განათლების მულტიფუნქციური ცენტრი" 10. ა.ა.ი.პ. "მცხეთის სპორტულ-გამაჯანსაღებელი კომპლექსი" 11. ა.ა.ი.პ. "მცხეთის უფასო სასადილო შერეულწესობა მოკლევადიანობის" 12. ა.ა.ი.პ. "სხვადასხვა სახეობის მცხეთის სასპორტო სკოლა" 13. ა.ა.ი.პ. "უმაღლესი დაოსტატების მცხეთის ქიდაობის სკოლა" - მცხეთა
10	ძირითადი საქმიანობების (ოპერაციების) და მარეგულირებელი საკანონმდებლო ნორმების ჩამონათვალი	1. 2. 3.
11	საანგარიშგებო ვალუტა	ლარი
12	დამრგვალების დონე	ერთეული
13	ფინანსური ანგარიშგების მომზადებაზე და წარდგენაზე პასუხისმგებელი პირ(ებ)ის შესახებ საკონტაქტო ინფორმაცია (მისამართი, ტელეფონი, ელ.ფოსტა)	ეკატერინე ანდლუაძე მის: ქ.მცხეთა, დ.აღმაშენებლის ქ. N101, I კორპ, ბინა N2 მობ: 555670930, ელ.ფოსტა: ekaandguladze74@gmail.com
14	მაკონტროლებელი ერთეულისა და მისი საბოლოო მაკონტროლებელი ერთეულის სახელწოდება	

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

მიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

სტრუქტურული ერთეული	დასახელება	მენიშვნა 1	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის	წინა საანგარიშგებო პერიოდის
	აქტივები				
001	ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	1	72,338,713	47,853,582	47,853,582
002	მიმდინარე ინვესტიციები	2	-	-	-
003	მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები	3	15,746	33,100	1,102,686
004	მატერიალური მარაგები	4	8,877,493	2,227,807	2,385,569
005	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები	5	534,348	665,415	678,147
006	სულ მოკლევადიანი აქტივები		81,766,300	50,779,905	52,019,984
007	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	6	4,541,169	4,541,169	4,541,169
008	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	6-1	-	-	-
009	ძირითადი აქტივები	7	534,374,719	531,780,333	503,285,524
010	საინვესტიციო ქონება	8	-	-	-
011	არამატერიალური აქტივები	9	14,234	4,916	4,916
012	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	10	-	-	-
013	ფინანსური იჯარით მიღებული აქტივები	11	-	-	-
014	სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	12	5,282,935	9,953,493	9,953,493
015	სულ გრძელვადიანი აქტივები		544,213,056	546,279,912	517,785,102
016	სულ აქტივები		625,979,356	597,059,817	569,805,086
	ვალდებულებები				
017	მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები	13	-	188,577	125,718
018	მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა	14	748,295	948,584	2,320,982
019	გადასახდელი პროცენტი	-	-	-	-
020	მიმდინარე ანარიცხები	15	-	-	-
021	სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები	14	5,874	5,874	5,874
022	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	14	3,236	3,146	3,146
023	სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		757,406	1,146,182	2,455,721
024	გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები	13	-	-	62,859
025	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები ფინანსური იჯარით	11	-	-	-
026	შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებებით განსაზღვრული გრძელვადიანი	10	-	-	-
027	გრძელვადიანი ანარიცხები	15	-	-	-
028	გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	16	-	-	62,859
029	სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		757,406	1,146,182	2,518,580
030	სულ ვალდებულებები		-	-	-
	წმინდა აქტივები/კაპიტალი				
031	საწესდებო კაპიტალი	IV	-	-	-
032	გაუნაწილებელი ნაშთი/დეფიციტი	IV	625,221,950	595,913,635	567,286,506
033	რეზერვები	IV	-	-	-
034	სულ წმინდა აქტივები/კაპიტალი		625,221,950	595,913,635	567,286,506
035	სულ ვალდებულებები და წმინდა აქტივები/კაპიტალი		625,979,356	597,059,817	569,805,086

შელმძღვანელებს

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა დეტალური ინფორმაცია (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):
ორგანიზაციის ბუღალტრული

დასახელება	პენიშვნა1	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის გაღანგარიშებ ული ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
სავალბი						
საგადასახლო შემოსავლები	17	38,146,327	-	38,146,327	30,611,508	30,611,508
სოციალური შენატანები	-	-	-	-	-	-
შემოსავლები სანქციებით, ჯარიმებით და საურავებით	-	5,480,549	-	5,480,549	4,082,149	4,082,149
შემოსავლები გრანტებით	18	10,698,863	10,328,046	21,026,909	25,853,394	25,853,394
ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	19	158,428	2,880	161,308	2,291,355	2,291,355
შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	19	-	-	-	-	-
საპროცენტო შემოსავლები	20	6,202,502	-	6,202,502	4,256,957	4,256,957
გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული მოგება2	20; 26	27,857,629	-	27,857,629	21,126,970	21,126,970
სხვა შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან	20	3,955,077	716,024	4,671,101	5,607,880	5,607,880
გაუფასურების უკუგატარებით შემოსავლები	21	-	-	-	-	-
სხვადასხვა შემოსავლები	22	-	-	-	-	-
სულ შემოსავლები		92,499,376	11,046,950	103,546,326	93,830,213	93,830,213
ზუბი						
შრომის ანაზღაურება	23	20,176,789	276,987	20,453,776	17,008,782	17,008,782
საქონელი და მომსახურება	24	14,650,469	843,204	15,493,673	10,501,927	10,501,927
გრანტები	25	11,471,414	3,981,769	15,453,183	4,691,782	4,691,782
სუბსიდიები	26	4,101,307	-	4,101,307	7,267,602	7,267,602
სხვა ხარჯები გარდა პროცენტისა	26	2,062,173	-	2,062,173	7,481,498	7,481,498
შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	26	-	-	-	-	-
ცვეთა და ამორტიზაცია	7; 8; 9; 10; 11; 12	14,666,907	3,794	14,670,701	13,339,733	13,339,733
სოციალური დახმარება/უზრუნველყოფა	27	1,636,836	7,674	1,644,511	1,314,567	1,314,567
საპროცენტო ხარჯი	28	8,103	-	8,103	24,708	24,708

მრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი2	20: 26	-	-	-	-	-
გაუფასურების ხარჯები	21	350,584	-	-	350,584	33,654,397
სხვადასხვა ხარჯები	22	-	-	-	-	-
სულ ხარჯები		69,124,582	5,113,428	74,238,010	95,284,997	95,284,997
პერიოდის ნამეტი (დუფიციტი)		23,374,794	5,933,521	29,308,316	(1,454,784)	(1,454,784)

1 მითითებულ შენიშვნებში აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

2 აისახება გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობა დანართი 20;26

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება		საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა		
დასახელება		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან							
ადასახადები		38,146,327	-	38,146,327	30,611,508	-	30,611,508
ოციალური შენატანები		-	-	-	-	-	-
რანტები		10,603,024	81,666	10,684,690	16,053,177	74,696	16,127,873
ქმოსავლები საკუთრებიდან		8,162,729	-	8,162,729	6,475,895	-	6,475,895
მ.შ მიღებული პროცენტი		6,202,502	-	6,202,502	4,256,957	-	4,256,957
მ.შ მიღებული დივიდენდი		-	-	-	-	-	-
აკონოსისა და მომსახურების გაყიდვებიდან მიღებული იანხები		1,995,047	716,024	2,711,071	2,367,064	788,825	3,155,889
სანქციები, საურავები და ჯარიმები		5,480,549	-	5,480,549	3,866,814	-	3,866,814
სხვა შემოსავლები		173,369	879	174,248	118,793	674	119,466
სულ შემოსულობები		64,561,046	798,569	65,359,614	59,493,250	864,194	60,357,444
თანამშრომლების შრომის ანაზღაურება		5,644,838	278,537	5,923,375	5,207,897	379,375	5,587,271
მომწოდებლებისათვის გადახდილი თანხები საქონლისა და მომსახურებისათვის		9,975,559	503,792	10,479,352	9,092,795	425,059	9,517,854
გრანტები და სუბსიდიები		24,415,693	-	24,415,693	19,365,266	-	19,365,266
სოციალური დახმარება		1,491,118	7,674	1,498,793	1,218,890	4,214	1,223,104
გადახდილი პროცენტი		8,103	-	8,103	24,708	-	24,708
სხვა ხარჯები (გაცემები, გასვლები)		2,208,401	-	2,208,401	3,240,322	-	3,240,322
სულ გადასახდელები		43,743,712	790,003	44,533,715	38,149,879	808,647	38,958,526
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		20,817,334	8,565	20,825,899	21,343,371	55,548	21,398,919
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან							
ძირითადი აქტივების შესყიდვა		24,001,255	22,825	24,024,081	32,258,714	45,822	32,304,536
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
ინვესტიციების (წილების) შესყიდვა		-	-	-	-	-	-
ფასიანი ქაღალდების შესყიდვა		-	-	-	-	-	-

აღებული სესხები	-	-	-	-	-	-	-
ხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების ზრდა	-	-	-	-	-	-	-
ირითადი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	27,857,629	-	-	27,857,629	22,724,671	-	22,724,671
რამატერიალური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-	-
ინვესტიციების (წილების) გაყიდვიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-	-
ზასიანი ქაღალდების გაყიდვა	-	-	-	-	-	-	-
ფინანსური იჯარიდან მიღებული ძირითადი თანხები	-	-	-	-	-	-	-
სესხების დაფარვიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-	-
სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების კლება	-	-	-	-	-	-	-
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	3,856,374	(22,825)	3,833,549	(9,534,043)	(45,822)	(9,579,865)	
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან							
მთავრობის მოკლევადიანი ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-	-
მთავრობის ობლიგაციების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-	-
უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოშვებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-	-
სხვა ნასესხები თანხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-	-	-	-
მოკლევადიანი სამთავრობო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდ	-	-	-	-	-	-	-
სამთავრობო ობლიგაციების გამოსყიდვა (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-	-
უცხოურ ვალუტაში ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა (დაფარ	-	-	-	-	-	-	-
ფინანსური იჯარის ძირითადი თანხის გაღება (დაფარვა)	-	-	-	-	-	-	-
სხვა ნასესხები თანხების გაღება (დაფარვა)	188,577	-	188,577	125,718	-	125,718	125,718
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	(188,577)	-	(188,577)	(125,718)	-	(125,718)	
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდ	24,485,131	(14,260)	24,470,871	11,683,610	9,725	11,693,335	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დას							
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დას	47,692,990	160,593	47,853,582	36,009,380	150,867	36,160,247	
ხაზინის ერთიანი ანგარიში, ფულადი სახსრები სალაროში და კომერციულ ბანკებში ანგარიშები	47,692,990	160,593	47,853,582	36,009,380	150,867	36,160,247	-
ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-	-	-	-	-	-
3 თვემდე ვადიანი დეპოზიტები	-	-	-	-	-	-	-

კაპიტალში შენატანები	0	-	-	-	-	-
კაპიტალის ამოღება	0	-	-	-	-	-
რეზერვების ზრდა/კლება	0	-	-	-	-	-
პერიოდის ნამეტი/დეფიციტი	0	-	75,934	(1,115,613)	-	(1,039,679)
მესაკუთრეებისათვის გასანაწილებელი თანხები	0	-	-	-	-	-
საბოლოო ნაშთი			565,245,246	2,394,970	-	567,640,217

1. მითითებულ შენიშვნაში აისახება წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ებ)ი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება

დასახელება	შენიშვნა1	დამტკიცებული ბიუჯეტი (საწყისი)	დაზუსტებული ბიუჯეტი (საბოლოო)	ბიუჯეტის შესრულება	შესრულება (%)
		1	2	3	(2/3)
ბიუჯეტის შემოსულობები					
გადასახადები	0	32,030,900	32,030,900	38,146,327	119
გრანტები	0	12,400,000	12,400,000	10,603,024	86
სხვა შემოსავლები	0	7,430,000	7,430,000	15,811,694	213
არაფინანსური აქტივების კლება	0	1,000,000	1,000,000	27,857,629	2,786
ფინანსური აქტივების კლება	0	47,693,000	47,693,000	-	-
ვალდებულებების ზრდა	0	-	-	-	#DIV/0!
სულ ბიუჯეტის შემოსულობები		100,553,900	100,553,900	92,418,675	92
ბიუჯეტის გადასახდელები					
შრომის ანაზღაურება	0	6,340,000	6,340,000	5,644,838	89
საქონელი და მომსახურება	0	14,539,908	14,539,908	9,975,559	69
პროცენტი	0	8,103	8,103	8,103	100
სუბსიდიები	0	25,349,609	25,349,609	24,223,693	96
გრანტები	0	192,000	192,000	192,000	100
სოციალური დახმარება	0	1,607,000	1,607,000	1,491,118	93
სხვა ხარჯები	0	4,306,645	4,306,645	2,208,401	51
არაფინანსური აქტივების ზრდა	0	48,022,058	48,022,058	24,001,255	50
ფინანსური აქტივების ზრდა	0	-	-	-	#DIV/0!
ვალდებულებების კლება	0	188,577	188,577	188,577	100
სულ ბიუჯეტის გადასახდელები		100,553,900	100,553,900	67,933,544	68

ბიუჯეტის ნაშთი	29			72,178,120
----------------	----	--	--	------------

1 მითითებულ შენიშვნაში აისახება ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მუხლებთან დაკავშირებით დეტალური ინფორმაცია

ხელმოწერა

ბუღალტერი:

შიდა პოლიტიკით განსაზღვრული სხვა უფლებამოსილი პირ(ები) (ასეთის არსებობის შემთხვევაში):

ორგანიზაციის ხელმძღვანელი:

შენიშვნა N0 ფინანსური ანგარიშგებების შენიშვნები

სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

N	დასახელება
1	ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები
2	ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები
3	სააღრიცხვო პოლიტიკების ცვლილებების აღწერილობა, რომლებიც აისახა ახალი სააღრიცხვო პოლიტიკის რესტროსპექტული გამოყენების სახით; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებით ანალოგიური მონაცემები
4	წინა პერიოდ(ებ)ის არსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტული გადაანგარიშების შედეგად; ასევე, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან დაკავშირებული ანალოგიური მონაცემები
5	წინა პერიოდ(ებ)ის არაარსებითი შეცდომების აღწერილობა, რომლებიც გასწორდა პერსპექტიულად, მიმდინარე პერიოდის ანგარიშგებაში
6	არსებითი არამაკორექტირებელი მოვლენის შესახებ დეტალური ინფორმაცია, ფინანსური შედეგის წინასწარ შეფასებასთან ერთად, ან შესაბამისი მიზეზების მითითებით, თუ რატომ ვერ მოხერხდა ფინანსური შედეგების წინასწარი განსაზღვრა
7	ერთჯერადი გადაფასების შედეგად კაპიტალის კორექტირებების აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად
8	კაპიტალის სხვა კორექტირებების (ერთეულთა გაერთიანების და ა.შ შედეგად) აღწერილობები, რომლებიც გასწორდა რეტროსპექტულად, წინა საანგარიშგებო პერიოდის შესადარის ინფორმაციასთან ერთად
9	დაკავშირებული მხარეების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: 1. დაკავშირებული მხარეების ჩამონათვალი; 2. დაკავშირებულ მხარეთა ურთიერთობების ბუნება; 3. ოპერაციების სახეები, რომელსაც ადგილი ჰქონდა; 4. ოპერაციების ელემენტები, რომლებიც საჭიროა ამ ოპერაციების დანიშნულების დაზუსტების მიზნით და საკმარისია იმისათვის, რომ ფინანსურმა ანგარიშგებამ უზრუნველყოს შესაბამისი და სარწმუნო ინფორმაცია გადაწყვეტილების მიღებისა და ანგარიშგების პროცესისათვის
10	უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის (მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული თანამდებობის პირები) და მათი ოჯახის ახლო წევრებზე გაცემული მთლიანი ანაზღაურება (უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის ძირითადი კლასების, მათ შორის, თითოეული კლასის აღწერას ცალკე მითითებით
11	არაგაცვლითი ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით შემდეგი ინფორმაცია: 1. გარკვეულ პირობებს დაქვემდებარებული ტრანსფერით მიღებულ/გადაცემულ აქტივებთან დაკავშირებით აღიარებული ვალდებულებების თანხა; 2. ტრანსფერით მიღებული/გადაცემული აქტივების პირობებს დაქვემდებარებული შეღავათიან სესხებთან დაკავშირებით აღიარებული ვალდებულებების თანხა; 3. აღიარებული აქტივების თანხა, რომლებიც ექვემდებარება შეზღუდვებს და ამ შეზღუდვების შინაარსი; 4. ნაპატიები ვალდებულებების თანხა;

12	ბიუჯეტის შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: 1. დამტკიცებულ ბიუჯეტში გამოყენებული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდი და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის საფუძვლები; 2. დამტკიცებული ბიუჯეტის პერიოდი; 3. დამტკიცებულ (დაზუსტებულ) ბიუჯეტსა და ფაქტიურ შესრულებას შორის არსებითი განსხვავებები; 4. დამტკიცებულ და დაზუსტებულ ბიუჯეტებს შორის არსებული განსხვავებების განმარტება
13	პირობითი ვალდებულებების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: 1. პირობითი ვალდებულებების შინაარსის მოკლე აღწერა; 2. სსბას 19-ის 44-ე-62-ე პუნქტების შესაბამისად შეფასებული მისი ფინანსური ეფექტი; 3. ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატარებელი რესურსების გასვლის მოცულობასა და ვადასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობები
14	პირობითი აქტივების შესახებ შემდეგი ინფორმაცია: 1. ანგარიშგების თარიღისათვის არსებული პირობითი აქტივების შინაარსის მოკლე აღწერა; 2. სსბას 19-ის 44-ე-62-ე პუნქტებით დადგენილი პრინციპების შესაბამისად შეფასებული ფინანსური ეფექტი;
15	ინფორმაცია ორგანიზაციის საქმიანობის ფინანსური რისკების შესახებ
16	გამოყენებულ ნასესხებ თანხებზე და შეზღუდულ ფულად სახსრებსა და ექვივალენტებზე შემდეგი ინფორმაცია: 1. ინფორმაცია გამოყენებულ ნასესხებ თანხებზე, რომლებიც შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მომავალი საოპერაციო საქმიანობისათვის და კაპიტალთან დაკავშირებული ვალდებულებების დასაფარავად ამ საშუალებათა გამოყენების ნებისმიერი შეზღუდვის მითითებით; 2. შეზღუდული ფულადი ნაშთების მოცულობა და შინაარსი

ნიშვნა N1 ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები

დასახელება

საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	72,338,713.03	47,853,582.23
ბაზინის ერთიანი ანგარიში, მათ შორის:		
სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	0	0
ავტონომური რესპუბლიკების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	0	0
მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	72335476.94	47850436.14
სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	3236.09	3146.09
სარეზერვო ქვეანგარიში	0	0
ფულადი სახსრები საღარიბოში ეროვნულ ვალუტაში	0	0
კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები ეროვნულ ვალუტაში	0	0
სულ ფულადი სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	72,338,713.03	47,853,582.23
ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში		
ბაზინის სავალუტო ანგარიში	0	0
ფულადი სახსრები საღარიბოში უცხოურ ვალუტაში	0	0
კომერციულ ბანკებში ფულადი ნაშთები უცხოურ ვალუტაში	0	0
სულ ფულადი სახსრები უცხოურ ვალუტაში		
სულ ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები	72,338,713.03	47,853,582.23

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მიუთითეთ ფულადი სახსრების და ეკვივალენტების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

პუნა N2 მიმდინარე ინვესტიციები

010 020 030 040 050

პენა N2 მიმდინარე ინვესტიციები						
დასახელება	010 ერთ წლამდე ვადით გაცემული კრედიტები და სესხები	020 გრძელვადიანი კრედიტების და სესხების მიმდინარე ნაწილი	030 ფინანსური იჯარიდან გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები ს მიმდინარე ნაწილი	040 მოკლევადიან (მიმდინარე) ფასიან ქაღალდები, გარდა აქციებისა	050 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ინვესტიციები	სულ
იანვარი ღირებულება 1						
გარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-
იგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-
იგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-
აროვილი გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები						
ნაგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-
ნაგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-
და	-	-	-	-	-	-
ება	-	-	-	-	-	-
გროვილი გაუფასურების საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოო ნაშთი	0	-	-	-	-	-

პიშვნა N3 მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები										
დასახელება	საბაზინო ოპერაციებთან დაკავშირებული დებიტორული დავალიანებები	საგადასახად დებიტორული დავალიანებები	დებიტორულ დავალიანებებზე ბი საკუნსიო სქემაში შენატანებით	დებიტორული დავალიანებები დარიცხული პროცენტებით	მისაღები ლივიდენდე ბი	საქონლისა და მომსახურების გაყიდვებიდან დებიტორული დავალიანებები	მოთხოვნები თანამშრომლ ებისა და ანგარიშვალდ ებული პირების მიმართ	მოკლევადიან ი (მიმდინარე) მოთხოვნები არაფინანსურ ი აქტივების გასვლით	სხვა მოთხოვნები	სულ
თლიანი ღირებულება 1										
ანგარიშვებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	464,444.06	-	50,968.01	-	-	587,273.57	1,102,685.64
ანგარიშვებო პერიოდის გადანაგარიშებული აწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	33,100.44	33,100.44
ანგარიშვებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	15,746.26	15,746.26
კუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნების ანარიცხები										
ანგარიშვებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ანგარიშვებო პერიოდის გადანაგარიშებული აწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ზრდა	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
კლება	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
აგუმულირებული გაუფასურების საანგარიშვებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება										
საანგარიშვებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	464,444.06	-	50,968.01	-	-	587,273.57	1,102,685.64
საანგარიშვებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი საბალანსო ღირებულება	-	-	-	-	-	-	-	-	33,100.44	33,100.44
საანგარიშვებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-	15,746.26	15,746.26

სათრიხხო პოლიტიკები:
ა)...

1 მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებების მთლიანი ღირებულება აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის/საქვო მოთხოვნების ანარიცხებით კორექტირებამდე

კვანა N4 მატერიალური მარაგები

დასახელება	ნედლეული და მასალები	მცირეფასიანი აქტივები	სხვა დანარჩენი მასალები და მარაგები	ლაუმთავრები ელი წარმოება	გზა პროდუქცია	გასაყიდად ფლობილი მარაგები	სამხედრო მარაგები	სულ
ბულები								
არჩევი პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	7,888.26	2,377,680.49	-	-	-	-	2,385,568.75
არჩევი პერიოდის გადანაგარიშებული სი ნაშთი	-	40,250.82	2,187,556.46	-	-	-	-	2,227,807.28
ბა	-	800,926.43	12,996,120.66	-	-	-	-	13,797,047.09
ბა	-	801,642.01	6,345,719.37	-	-	-	-	7,147,361.38
ბა	-	39,535.24	8,837,957.75	-	-	-	-	8,877,492.99
ვარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი								
როგორი ღირებულების შემცირება								
გარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-
გარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული სი ნაშთი	-	-	-	-	-	-	-	-
ბა	-	-	-	-	-	-	-	-
ბა	-	-	-	-	-	-	-	-
ბა	-	-	-	-	-	-	-	-
გარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი								
ალანსო ღირებულება								
გარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	7,888.26	2,377,680.49	-	-	-	-	2,385,568.75
გარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული სი ნაშთი	-	40,250.82	2,187,556.46	-	-	-	-	2,227,807.28

არიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	39,535.24	8,837,957.75	-	-	-	-	8,877,492.99
---------------------------------	---	-----------	--------------	---	---	---	---	--------------

ნა N5 სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები

დასახელება

სულ

ანი ღირებულება 1

არიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	678,147.00	-	-	-	-	678,147.00
არიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	665,415.00	-	-	-	-	665,415.00
არიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	534,348.13	-	-	-	-	534,348.13

ლირებული გაუფასურების ზარალი/საექვო მოთხოვნების ანარიცხები

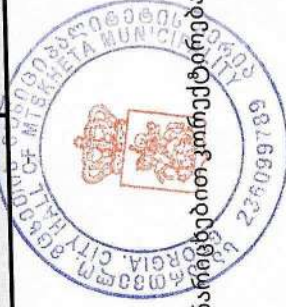
არიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-
არიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
არიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-	-

თანსო ღირებულება

კარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	678,147.00	-	-	-	-	678,147.00
გარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი	665,415.00	-	-	-	-	665,415.00
თანსო ღირებულება	534,348.13	-	-	-	-	534,348.13

არიცხოვო პოლიტიკები:

კა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივების მთლიანი ღირებულება დაგროვილი გაუფასურების ზარალის/საექვო მოთხოვნების ანარიცხებით კორექტირება

იშვნა N6 ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში

დასახელება	ინვესტიციები კონტროლირებულ ერთეულებში (სახელმწიფო კომერციულ საწარმოებში)	ინვესტიციები ერთობლივ საქმიანობებში	ინვესტიციები მეკავშირე ერთეულებში	ინვესტიციები გასხვების მიზნით შეძენილ ერთეულებში	სულ
ილიანი ღირებულება 1					
ანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	4,541,169.00	-	-	-	4,541,169.00
ანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	4,541,169.00	-	-	-	4,541,169.00
რდა (ფულადი)	-	-	-	-	-
რდა (არაფულადი)	-	-	-	-	-
ემცირება (ფულადი)	-	-	-	-	-
ემცირება (არაფულადი)	-	-	-	-	-
ანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	4,541,169.00	-	-	-	4,541,169.00
კუმულირებული გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები					
ანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
ანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
ბრდა	-	-	-	-	-
კლება	-	-	-	-	-
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება					
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	4,541,169.00	-	-	-	4,541,169.00

ანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი საბალანსო რეზერვები	4,541,169.00	-	-	4,541,169.00
ანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	4,541,169.00	-	-	4,541,169.00

ნებსტიციები წილობრივი ინსტრუმენტების მთლიანი ღირებულება
 ემულირებული გაუფასურების ზარალის/საუჭვო მოთხოვნების
 არიცხებით კორექტირებამდე

აღნიშვნა პოლიტიკა:

ინვესტიციები წილობრივი ინსტრუმენტებში ფასდება თვითღირებულებით, გარდა იმ შემთხვევების, როდესაც ინვესტიციები ხორციელდება კონტროლირებულ
 რეზერვებში, მკავშირე ერთეულებში ან ერთობლივ საქმიანობებში. ასეთ შემთხვევებში ისინი ფასდება კაპიტალის მეთოდით.

კონტროლირებული ერთეულები

ინვესტიციები კონტროლირებულ ერთეულებში

ითოეული კონტროლირებული ერთეულისთვის შემდეგი განმარტებითი შენიშვნები:

- კონტროლირებული ერთეულის დასახელება;
- კონტროლირებული ერთეულის საქმიანობა და იურიდიული ფორმა
- საინვესტიციო ერთეულის მიერ ფლობილი საკუთრების უფლების პროპორცია
- იმ კონტროლირებულ ერთეულებში ინვესტიციების შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ არიან კონსოლიდირებულნი (კაპიტალ-მეთოდი)
- შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია კონტროლირებადი ერთეულის შესახებ (ან მითითება მთავრობის შესახებ გამოქვეყნებულ ანგარიშზე, სადაც
 დნიშნული ინფორმაციაა წარმოდგენილი).

დასახელება	კონტროლირებულ ი ერთეული 1	კონტროლირებ ული ერთეული 2	კონტროლირებ ული ერთეული 3	კონტროლირებ ული ერთეული 4
მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები				
გრძელვადიანი აქტივები				
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები				
გრძელვადიანი ვალდებულებები				
შემოსავლები				
საგადასახადო ხარჯები				
ნამეტი/დეფიციტი				

მნიშვნელოვანი შეზღუდვების ბუნება და მოცულობა

შეგნელოვანი შეზღუდვები მავალდებულებულ შეთანხმებებში:

შეზღუდვები ფულადი სახსრების ან სხვა აქტივების მიღების/გადაცემის შესახებ კკონომიკურ ერთეულში შემავალი ერთეულებიდან ერთეულებზე დივიდენდების და კაპიტალის სხვა განაწილების შეზღუდვები
სესიებისა და ავანსების გაცემა და დაფარვა
აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებები კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომლებზეც ვრცელდება აღნიშნული ხელუდეა.

ილიტები მფლობელობის წილებში

ვლობელობის წილების ცვლილებები კონტროლირებულ ერთეულებში:

რამაც გამოიწვია კონტროლის დაკარგვა
რომელსაც არ მოჰყოლია კონტროლის დაკარგვა

აკავშირებული რისკების ბუნება

ნებისმიერი მავალდებულებული შეთანხმების პირობები, რომელიც შეიძლება მოითხოვდეს კონტროლირებულ ერთეულისთვის ფინანსური მხარდაჭერის ზრუნველყოფას.

საანგარიშო პერიოდში გაწეული ფინანსური მხარდაჭერა და დახმარების გაწევის მიზეზები

ნებისმიერი განზრახვა ფინანსური მხარდაჭერის ან ფინანსური მხარდაჭერის მოპოვებაში დახმარების გაწევის მიზნით.

რთობლივი საქმიანობები და მეკავშირე ერთეულები

რთობლივ შეთანხმებებსა და მეკავშირე ერთეულებში წილები

ითოეული ერთობლივი შეთანხმებისა და მეკავშირე ერთეულისათვის შემდეგი განმარტებითი შენიშვნები

1. ერთობლივი შეთანხმების ან მეკავშირე ერთეულის დასახელება

2. ერთობლივი შეთანხმების ან მეკავშირე ერთეულის საქმიანობა და იურიდიული ფორმა

3. საკუთრების წილის ან მონაწილეობის წილის პროპორცია, რომელსაც ფლობს ერთეული

4. ერთობლივ საქმიანობაში ან მეკავშირე ერთეულში ინვესტიციის შეფასების საფუძველი (კაპიტალ-მეთოდი ან სამართლიანი ღირებულება)

5. შეჯამებული ფინანსური ინფორმაცია ერთობლივი შეთანხმების ან მეკავშირე ერთეულის შესახებ (ან მითითება გამოცემებულ ანგარიშზე, სადაც აღნიშნული ინფორმაცია წარმოდგენილი).

დასახელება	მნიშვნელოვანი ერთობლივი საქმიანობა 1	მნიშვნელოვანი ერთობლივი საქმიანობა 2	მნიშვნელოვანი ერთობლივი საქმიანობა 3	მეკავშირე ერთეული 1	მეკავშირე ერთეული 2
მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები					
გრძელვადიანი აქტივები					

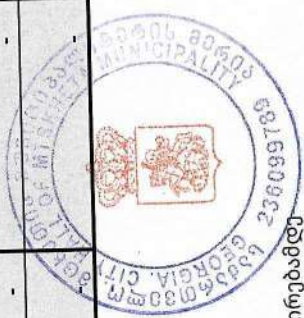
იშვნა N6-1 სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები

დასახელება	გრძელვადიანი კრედიტები და სესხები	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	სხვა გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანებები და არაფულადი მოთხოვნები	სულ
ლიანი დირებულება 1				
ანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
ანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
ანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-
უმფლობილური გაუფასურების ზარალი/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხები				
ანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
ანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
რდა	-	-	-	-
უება	-	-	-	-
ანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-
აბალანსო დირებულება				
აანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
აანგარიშგებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი საბალანსო დირებულება	-	-	-	-
აანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-

ააღმნიშვნავთ პოლიტიკები:

1) გრძელვადიანი კრედიტებისა და სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული დირებულებით

1 სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივების მთლიანი დირებულება აკუმულირებული გაუფასურების ზარალის/საეჭვო მოთხოვნების ანარიცხებით კორექტირებად

შპს N7 ძირითადი აქტივები

[illegible]

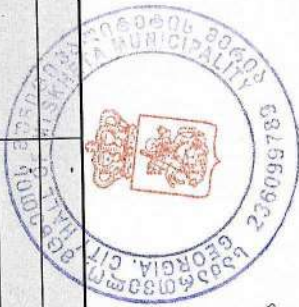
აქტიურობის უზრუნველყოფა:
1. კონკრეტული ადგილისთვის არჩეულია უახლესი თეორიები, რომლებსაც მოქმედებს გამოცდები
2. მოთხოვნილია დროულად დასრულებული იქნას კონკრეტული დავალები
3. მოთხოვნილია დროულად დასრულებული იქნას კონკრეტული დავალები
4. მოთხოვნილია დროულად დასრულებული იქნას კონკრეტული დავალები
5. მოთხოვნილია დროულად დასრულებული იქნას კონკრეტული დავალები
6. მოთხოვნილია დროულად დასრულებული იქნას კონკრეტული დავალები
7. მოთხოვნილია დროულად დასრულებული იქნას კონკრეტული დავალები
8. მოთხოვნილია დროულად დასრულებული იქნას კონკრეტული დავალები
9. მოთხოვნილია დროულად დასრულებული იქნას კონკრეტული დავალები
10. მოთხოვნილია დროულად დასრულებული იქნას კონკრეტული დავალები

შენიშვნა N8 საინვესტიციო ქონება

დასახელება	საცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	არასაცხოვრებელი დანიშნულების შენობები	სხვა ნაგებობები	მიწა და მიწის გამგებობა	სულ
ღირებულება 1					
საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
მიღება	-	-	-	-	-
გასვლა	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საინვესტიციო ქონების დაგროვილი ცვეთა					
საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
წლის ცვეთის ხარჯი (+)	-	-	-	-	-
მიღებული დაგროვილი ცვეთა	-	-	-	-	-
გასვლისას ანუღირებული ცვეთა	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საინვესტიციო ქონების დაგროვილი გაუფასურება					
საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
წლის გაუფასურების ხარჯი (+)	-	-	-	-	-
მიღებული დაგროვილი გაუფასურება (+)	-	-	-	-	-
გასვლისას ანუღირებული გაუფასურება (-)	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-
საბალანსო ღირებულება					
წყნა საანგარიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი საბალანსო ღირებ	-	-	-	-	-
საანგარიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-	-

საერთო ღირებულება: 236099783

1. ივლისის მდგა თვითღირებულება ან ღირებულების გამაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

N10 შეღავათიანი მომსახურების აქტივები და ვალდებულებები

ხელშეკრულება

ი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მოვარობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება/შეკმნა უზარაობრივად მიმდინარეობს, მოვრობა მათ აღიარებს დამოუკიდებელი მშენებლობის სახით. თვითღირებულებით, ამავე დროს იგივე ღირებულების ღირებულების აღიარებას. რიგ აქტივების შექმნა/შეკმნა სრულდება, მათი მოლოანი თვითღირებულება და საპროექტო ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ საპროექტო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ უკრძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

ღირებულების აღიარებას, რიგ აქტივების შექმნა/შეკმნა სრულდება, მათი მოლოანი თვითღირებულება და საპროექტო ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ საპროექტო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ უკრძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

ი მომსახურების აქტივები თავდაპირველად სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით ფასდება.

ული აღიარების შემდეგ, შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა სსბას 17-ის და სსბას 31-ის შესაბამისად ხდება.

ნი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შედგათიანი მომსახურების აქტივების აღიარებისა, როცა ეს აქტივი მოვარობის უკვე არსებული აქტივია. შეღავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შეღავათიანი ს აქტივის.

უ შეთანხმებებთან დაკავშირებით უნდა განმარტდეს: შეთანხმების აღწერილობა, მნიშვნელოვანი პირობები და ბუნება და ღირე (მაგ., რაოდენობა, დროითი პერიოდი, ან თანხა, რაოდენ შესაბამისია) შემდეგის:

ოი აქტივის გამოყენების უფლება;

ისაგან შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებასთან დაკავშირებით განსაზღვრული მომსახურებების მიღების მოლოდინის უფლება;

ო პერიოდის ბოლოსთვის აღიარებული შეღავათიანი მომსახურების აქტივების საბალანსო ღირებულება. მათ შორის, უფლების გადაცემის არსებული აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირდა შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად;

ანი მომსახურების შეთანხმების ბოლოსათვის განსაზღვრული აქტივების მიღების უფლება;

ისა და შეწყვეტის არჩევანი;

უბები და მოვლუბები (მაგ., შეღავათიანი მომსახურების აქტივების მნიშვნელოვანი რემონტი); და

რისათვის შეღავათიანი მომსახურების აქტივის ან სხვა შემოსავლის გამოიმუშავებელი აქტივის ხელმძღვანელობის საშუალების მიცემის მოცულობა; და

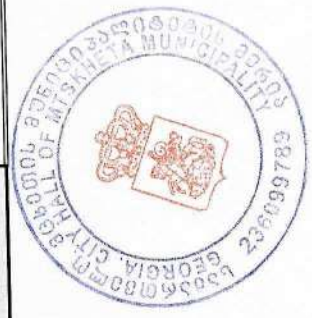
იმგებო პერიოდის განმავლობაში წარმოშობილ ცვლილებები შეთანხმებაში.

ფინანსური ვალდებულებების მოდელი	
შეღავათიანი მომსახურების (შეთანხმების მნიშვნელოვანი პირობები)	ფინანსური ვალდებულებების მოდელი

დასახელება	ხელშეკრულების დასახელება		ხელშეკრულების დასახელება	
	მოვრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის კარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი	მოვრობის არსებული აქტივი	კერძო სექტორის კარტნიორის მიერ უზრუნველყოფილი
იიანი მომსახურების აქტივები				
იუბა 1				
იიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	0	0	0	0
იიშებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	0	0	0	0
	0	0	0	0
	0	0	0	0
იიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				
თიანი მომსახურების აქტივების დაგროვილი ცვეთა				
იიშებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	0	0	0	0
იიშებო პერიოდის გადანაგარიშებული საწყისი ნაშთი	0	0	0	0
ვეთის ხარჯი (+)	0	0	0	0
ელი დაგროვილი ცვეთა	0	0	0	0
ისას ანუღირებული ცვეთა	0	0	0	0
რიშებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				

იანი მომსახურების აქტივების დაგროვილი გაუფასურება				
იანი მომსახურების აქტივების დაგროვილი გაუფასურება				
შეგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	0	0	0	0
შეგებო პერიოდის გადანერგებული საწყისი ნაშთი	0	0	0	0
ფასურების ხარჯი (+)	0	0	0	0
იი დაგროვილი გაუფასურება (+)	0	0	0	0
ას ანუ დირიგებული გაუფასურება (-)	0	0	0	0
შეგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-
სო დირიგებული				
იშეგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	-	-	-	-
იშეგებო პერიოდის გადანერგებული საწყისი საბოლოო დირიგებ	-	-	-	-
იშეგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	-	-	-	-

შედავითიანი მომსახურების გრძელვადიანი ვალდებულებები				
დასახელება	ხელშეკრულების დასახელება N1	ხელშეკრულების დასახელება N2		
საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი				
საანგარიშგებო პერიოდის გადანერგებული საწყისი ნაშთი				
ზრდა				
ძირითადი თანხის გადახდა (-)				
დაფინანსების ხარჯი (-)				
მომსახურების ხარჯი (-)				
საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი				

იშეგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი

11 ფინანსური თჯართ ადებული აქტივები დავალდებულებები	შეიძლება- ნაგებობები	მანქანა- დანადგარები და ინვენტარი	სულ
დასახელება			

დისახელება	მოცულობიანი ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსურ იჯარაზე
დირებულება		
საანგარიშებუ პერიოდის საწყისი ნაშთი		
საანგარიშებუ პერიოდის გადანაწიებული საწყისი ნაშთი		
საანგარიშებუ პერიოდის საბოლოო ნაშთი		

1.4.2-ბ. თარიღით 1999 წლის 11 თებერვლის განკარგულებაში

✓12 სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები

[illegible]

სოფლის მეურნეობის განვითარების განხორციელებისათვის									
სოფლის მეურნეობის განვითარების განხორციელებისათვის									
მშენებლობის საფასური	9,898,852.16	-	54,641.00	-	-	-	-	-	9,953,493.16
მშენებლობის განხორციელებისათვის	9,898,852.16	-	54,641.00	-	-	-	-	-	9,953,493.16
სოფლის მეურნეობის განვითარების განხორციელებისათვის	5,228,293.64	-	54,641.00	-	-	-	-	-	5,282,934.64

შენიშვნა:
 ზედა მოცემული არაფინანსური აქტივების ზღვრის აღრიცხვისათვის
 იქნა გამოყენებული მოლოდინები, ანუ იქნა დაგეგმული იმ მოლოდინების
 საფუძველზე, რომლებზეც გამოიყენება გაუმჯობესების უარყოფითი ან
 პოზიტიური მოლოდინები.

ტერიტორიული არაფინანსური აქტივები, გარდა მშენებლობის აქტივებისა, არაფინანსური აქტივების უფლების გადაცემისას არ

ხდება თვითღირებულება ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხა

ნა N13 ფინანსური ვალდებულებები

დასახელება

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადანაწილებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ვადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით			
ვადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
ვადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-
ვადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით			
ვადიანი ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით	125,718.00	188,577.00	-
ვადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით	-	-	-
ვადიანი კრედიტების და სესხების ვალდებულებების მიმდინარე ნაწილი	125,718.00	188,577.00	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით	125,718.00	188,577.00	-
მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფინანსური ვალდებულებები			
ლგვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით			
ლგვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით ეროვნულ ვალუტაში	-	-	-
ლგვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით უცხოურ ვალუტაში	-	-	-
ლგვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	-	-	-
გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით			
ლგვადიანი ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით	62859	0	0
ლგვადიანი საბიუჯეტო ნასესხები თანხები	0	0	0
ლგვადიანი არასაბიუჯეტო ნასესხები თანხები			
გრძელვადიანი ვალდებულებები კრედიტებით და სესხებით	62,859.00	-	-
გრძელვადიანი ფინანსური ვალდებულებები	62,859.00	-	-

ურიცხვო პოლიტიკები:

ურიცხვო პოლიტიკები: ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

ნა N14 მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ნო ოპერაციებთან დაკავშირებული გადასახდელები	5,768.68	5,935.17	20,195.32
აბდელი გადასახადები	-	-	-
შრომლებთან დაკავშირებული გადასახდელები და სტიპენდიები	1,057.72	3,047.72	-
ლისა და მომსახურების მწოდების შედეგად წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	10,657.58	45,584.77	154,303.20
უკავალიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	2,010,431.79	600,950.35	426,958.75
სოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	293,066.40	293,066.40	146,838.22
მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები გარდა პროცენტისა	2,320,982.17	948,584.41	748,295.49

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
აღ მოიებული მოკლევადიანი (მიმდინარე) შემოსავლები	5,874.40	5,874.40	5,874.40
უკავალიანი (მიმდინარე) არაფულად ვალდებულებები არაფინანსური აქტივების მიღებით	-	-	-
პერული ოპერაციების შედეგად გასაგემი აქტივებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	-	-	-
უკავალიანი (მიმდინარე) არაფულად ვალდებულებები არაფინანსური ოპერაციებთან დაკავშირებით	5,874.40	5,874.40	5,874.40
სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები			

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
უღებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	3,146.09	3,146.09	3,236.09
უღებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით საზიანაში	-	-	-
უღებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით ბანკში	-	-	-
ბრუნების სარეზერვო ქვეანგარიში	-	-	-
დ ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	3,146.09	3,146.09	3,236.09

დირექტორი:

იხილეთ "მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა", "სხვა მოკლევადიანი ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით", "ვალდებულებები" მუხლები აღრიცხვისათვის გამოყენებული საანგარიშგებო

ლიცენზია

ჰა N15 ანარიცხები

დასახელება	ანარიცხი 11	ანარიცხი 21	სულ
უვადლიანი ანარიცხები			
სი ნაშთი	-	-	-
არმიგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-
რცების ზრდა (+)	-	-	-
რცების კლება (-)	-	-	-
ანარიცხების უკუგატარება	-	-	-
დოლო ნაშთი			
უვადლიანი ანარიცხები			
ისი ნაშთი	0	0	0
გარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	-	-	-
იცების ზრდა (+)	-	-	-
ონტირების და დისკონტის განაკვეთის ცვლილების ეფექტი (+/-)	-	-	-
იცების კლება (-)	-	-	-
ანარიცხების უკუგატარება	-	-	-
დოლო ნაშთი			

არიცხოვო პოლიტიკები:

ითოეული ანარიცხის კლასისათვის განმარტეთ ანარიცხის აღიარების, შეფასების, გაკეთებული ძირითადი დაშვების და ქსაზრერელოების შესახებ ინფორმაცია

ითითეთ ანარიცხის დასახელება. მაგ. სამართალწარმოების ხარჯების ანარიცხები, რესტრუქტურუზაციის ანარიცხები და ა.შ.
 არიგების შემთხვევაში, დაამატეთ სვეტები. თითოეულ ანარიცხთან დაკავშირებით დამატებით მიუთითეთ შესაბამისი ფულადი სრების გადინებების მოსალოდნელი ვადები.

სქან N16 გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული საწყისი ნაშთი	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
ნღვისა და მომსახურების მიწოდებასთან დაკავშირებული ლვადიანი კრედიტორული დავალიანება	-	-	-
კინანსური აქტივების მოწოდებით დარიცხული ლვადიანი კრედიტორული დავალიანებები	-	-	-
გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და კულადი ვალდებულებები	-	-	-
გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და კულადი ვალდებულებები	-	-	-

ირიცხვო პოლიტიკები:

ითეთ "გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების და არაფულადი ვალდებულებების" მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო
პოლიტიკები

ჰნა N17 საგადასახადო შემოსავლები1

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
ოსავლო გადასახადი	0	-	0
ბის გადასახადი	0	-	0
ბის გადასახადი	22299711.85	17,490,931.90	17490931.9
ტებული ღირებულების გადასახადი (დღე)	15846615.07	13,120,576.45	13120576.45
ხი	0	-	0
ქო და იმპორტის მოსაკრებლები	0	-	0
საგადასახადო შემოსავლები	0	-	0
	38,146,326.92	30,611,508.35	30,611,508.35

ფინანსური პოლიტიკები:
თითოე "საგადასახადო შემოსავლების" მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

სება შესაბამისი ერთეულების მიერ, საკასო მეთოდის შესაბამისად

ენიშვნა N18 შემოსავლები გრანტებიდან

დასახელება

შუალედრი ფორმით

შუალედრი ფორმით	საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა				წინა საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა			
	საბუჯეტო სახსრები		არასაბუჯეტო სახსრები		გადაანგარიშებული ბრუნვა		წინა საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა	
	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	0	0	-	0	15,113.50	-	15,113.50	0
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	20	0	20.00	0	-	-	0	0
სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	940,602.74	966,242.59	10,603,004.33	81,665.60	999,644.39	15,113,115.00	999,644.39	15,113,115
სულ ფულადი ფორმით მიღებული გრანტები	940,602.74	9,662,421.59	10,603,024.33	81,665.60	1,014,757.89	15,113,115.00	1,014,757.89	15,113,115.00
დასაქონლო ფორმით								
უცხო სახელმწიფოთა მთავრობებიდან მიღებული	0	0	-	0	-	-	0	0
საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიღებული	0	0	-	990,258.8	1104.41	9,909,363.21	3,084,321.82	0
სახელმწიფო ერთეულებისაგან მიღებული	0	95,838.98	95,838.98	337,016.75	0	337,016.75	406,866.04	6,234,333.43
სულ სასაქონლო ფორმით მიღებული გრანტები	-	95,838.98	95,838.98	10,245,275.55	1,104.41	10,246,379.96	3,491,187.86	6,234,333.43
სულ შემოსავლები გრანტებიდან	940,602.74	9,758,260.57	10,698,863.31	10,326,941.15	1,104.41	10,328,045.56	4,505,945.75	21,347,448.43
							25,853,394.18	25,853,394.18

სააღრიცხვო პოლიტიკები:

მეთოდულ "შემოსავლები გრანტებიდან" მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

რეზი და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადანაწილებული ბრუნვა						წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა					
	საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები			მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ			
	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ												
დასახელება																		
	156,121.96	2,306.37	158,428.33		2,879.84	-	2,879.84			2,879.84	437,238.63	1,854,116.79	2,291,355.42	437,238.63	1,854,116.79	2,291,355.42		
საცვლითი ოპერაციებით																		
დღითი ოპერაციებით																		
	156,121.96	2,306.37	158,428.33		2,879.84	-	2,879.84			2,879.84	437,238.63	1,854,116.79	2,291,355.42	437,238.63	1,854,116.79	2,291,355.42		

ანგარიშგები და ანგარიშგები	წინა საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა	საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა						წინა საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგები პერიოდის ბრუნვა				
		საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები			მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ		
		მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ								
დასახელება															
მიერ შემოსავლების ამკრეფი ერთეულებიდან მიღებული															
ქტო ორგანოების მიერ ხაზინიდან მიღებული															
წიფო ერთეულებიდან მიღებული															
მოსავლები შიდა ტრანსფერებით															

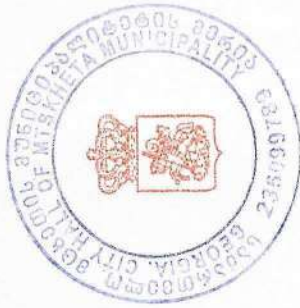
ნახტო პოლიტიკები: "ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლების" და "შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით" შენლების ადრეისისათვის გამოყენებული სადრიცხო პოლიტიკები

20 შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
უბი საკონსოლიდაცია და მომსახურების გაყიდვებიდან					
ის გაყიდვებიდან შემოსავლები	-	-	-	-	-
ერების გაწვიდან შემოსავლები	1,995,046.89	716,024.25	2,711,071.14	3,388,665.89	3,388,665.89
მოსავლები საქონლის და მომსახურების გაყიდვიდან	1,995,046.89	716,024.25	2,711,071.14	3,388,665.89	3,388,665.89
უბი საკუთრებიდან					
ენტი შემოსავლები	6,202,502.13	-	6,202,502.13	4,256,957.06	4,256,957.06
ინდივიდუალური შემოსავლები	-	-	-	-	-
იდან შემოსავლები	1,960,029.86	-	1,960,029.86	2,219,213.64	2,219,213.64
დან შემოსავლები	8,162,531.99	-	8,162,531.99	6,476,170.70	6,476,170.70
ოსკვლევი საკუთრებიდან					
დან აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	27,857,629.35	-	27,857,629.35	22,542,843.39	22,542,843.39
ადი აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-	-
სტიფი კონტინერების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-	-
ტერიტორიული აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-	-
რძელვალდანი არაფინანსური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	-	-	-	-	-
ინდივიდუალური აქტივების გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	27,857,629.35	-	27,857,629.35	22,542,843.39	22,542,843.39
ოსკვლევი გაცვლითი ოპერაციებიდან	38,015,208.23	716,024.25	38,731,232.48	32,407,679.98	32,407,679.98

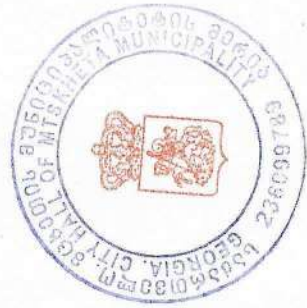
შპს "პოლიტიკა":
 ეს "შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან" მუხლის აღრიცხვითი სააღრიცხვო პოლიტიკები

გაუფასურების ხარჯები და გაუფასურების უკუგაბრუნების შემოსავლები

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადამგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
საუმატარებო შემოსავლები					
ოფისის ანგარიშების შემოსავლები	-	-	-	-	-
ი მარაგების ღირებულების შემცირების უკუგაბრუნებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
ტვივების გაუფასურების უკუგაბრუნებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
უკონების გაუფასურების უკუგაბრუნებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
უკონების გაუფასურების უკუგაბრუნებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
მომსახურების აქტივების გაუფასურების უკუგაბრუნებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
ჯანით მიღებული აქტივების გაუფასურების უკუგაბრუნებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
ანგარი აქტივების გაუფასურების უკუგაბრუნებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
ქტივების წარღ დაფარული დავალიანებებისა) გაუფასურების უკუგაბრუნებით წარმოქმნილი შემოსავლები	-	-	-	-	-
ურების უკუგაბრუნებით შემოსავლები					
ბის ხარჯები					
ლო მოთხოვნების ხარჯები	-	-	-	-	-
რი მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები	-	-	-	33,654,397.22	33,654,397.22
აქტივების გაუფასურების ხარჯები	350,584.18	-	350,584.18	-	-
ოი ქონების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
აღური აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
ი მომსახურების აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
იჯარით მიღებული აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
ანგარი აქტივების გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
აქტივების წარღ დაფარული დავალიანებებისა) გაუფასურების ხარჯები	-	-	-	-	-
აგურების ხარჯები	350,584.18	-	350,584.18	33,654,397.22	33,654,397.22

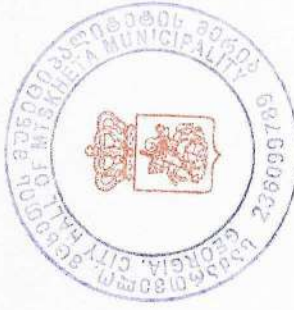
30 პოლიტიკები:
1 გაუფასურების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

ნიმუში N22 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები

ნიშნა N22 სხვადასხვა შემოსავლები და ხარჯები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
დასახელება					
ვდასხვა შემოსავლები					
ქიური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან მიღებული მოგება	-	-	-	-	-
პიტა-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით მიღებული მოგება	-	-	-	-	-
უფ სხვადასხვა შემოსავლები	-	-	-	-	-
სხვადასხვა ხარჯები					
ცხოური ვალუტის გაცვლის კურსის ცვლილებით ფლობიდან წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-	-
პიტა-მეთოდით აღრიცხული ინვესტიციების ფლობით წარმოქმნილი ზარალი	-	-	-	-	-
უფ სხვადასხვა ხარჯები	-	-	-	-	-

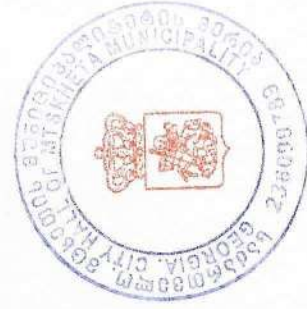
განმარტებული პოლიტიკები:
პოლიტიკები სხვადასხვა შემოსავლების და ხარჯების აღრიცხვისათვის გამოყენებული სადრიცხო პოლიტიკები

შენიშვნა N23 შრომის ანაზღაურების ხარჯები

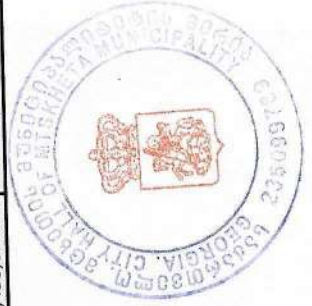
დასახელება	საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშებო პერიოდის გადანაგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ			
თანამდებობრივი სარგო	18,836,319.17	273,563.72	19,109,882.89	17,008,782.07		17,008,782.07
წოდებრივი სარგო	-	-	-	-	-	-
ჯილდო/პრემია	1,237,825.58	3,422.84	1,241,248.42	-	-	-
დანამატი	102,644.26	-	102,644.26	-	-	-
პონორარი	-	-	-	-	-	-
კომპენსაცია	-	-	-	-	-	-
სულ შრომის ანაზღაურების ხარჯი	20,176,789.01	276,986.56	20,453,775.57	17,008,782.07		17,008,782.07

სააღრიცხვო პოლიტიკები:
მიუთითეთ "შრომის ანაზღაურების ხარჯები"-ს მეხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

შენიშვნა N24 საქონელი და მომსახურების ხარჯი

დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებუ ლი ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
პროგნოზირებული ხარჯები	964,640.98	41,043.59	1,005,684.57	844,099.31	844,099.31
მივლინების ხარჯები	25,102.07	270.00	25,372.07	37,806.21	37,806.21
ოფისის ხარჯები	4,401,667.92	344,993.66	4,746,661.58	3,682,331.93	3,682,331.93
წარმომადგენლობითი ხარჯები	55,109.25	7,729.00	62,838.25	103,606.53	103,606.53
კვებისა და სამედიცინო ხარჯები	(757,775.08)	344,837.24	(412,937.84)	373,228.19	373,228.19
რბილი ინვენტარისა და უნიფორმის შეძენის და პირად ჰიგიენასთან დაკავშირებულ ხარჯები	10,613.60	-	10,613.60	364.80	364.80
ტრანსპორტის და ტექნიკის ექსპლუატაციისა და მოვლა-შენახვის ხარჯები	1,777,142.67	9,816.00	1,786,958.67	1,790,486.89	1,790,486.89
სამხედრო ტექნიკისა და ტყვია-წამლის შეძენის ხარჯები	-	-	-	-	-
სხვა დანარიცხ საქონელსა და მომსახურების ხარჯები	8,173,967.49	94,514.49	8,268,481.98	3,670,003.37	3,670,003.37
სულ საქონელი და მომსახურების ხარჯი	14,650,468.90	843,203.98	15,493,672.88	10,501,927.23	10,501,927.23

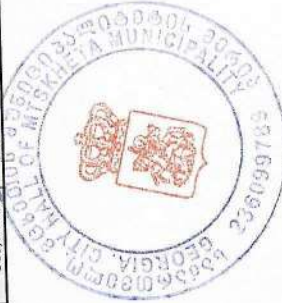
სააღრიცხვო პოლიტიკები:
მიუთითეთ "საქონელი და მომსახურების ხარჯის"-ს მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

იშენა N25 გრანტის ხარჯი		საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა					წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაწარიშგებული ბრუნვა					წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა				
დასახელება	საბიუჯეტო სახსრები			არასაბიუჯეტო სახსრები			მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	
	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ										
	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ	მიმდინარე	კაპიტალური	სულ										
დადასტოვებული ფორმით																
ხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ხელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	192,000.00	-	192,000.00	-	-	-	192,000.00	-	192,000.00	192,000.00	-	192,000.00	192,000.00	-	-	192,000.00
ჯამური ფორმით მიღებული გრანტები	#####	-	#####	-	-	-	#####	-	#####	#####	-	#####	#####	-	-	#####
საქონლო ფორმით																
ცხო სახელმწიფოთა მთავრობებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ერთაშორისო ორგანიზაციებზე გაცემული	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ახელმწიფო ერთეულებზე გაცემული	-	11,279,414.39	11,279,414.39	3,981,769.10	-	-	3,981,769.10	376,535.22	4,123,246.86	4,499,782.08	376,535.22	4,123,246.86	4,499,782.08	376,535.22	4,123,246.86	4,499,782.08
ჯამური ფორმით მიღებული გრანტები	-	11,279,414.39	11,279,414.39	3,981,769.10	-	-	3,981,769.10	376,535.22	4,123,246.86	4,499,782.08	376,535.22	4,123,246.86	4,499,782.08	376,535.22	4,123,246.86	4,499,782.08
ჯამური ფორმით მიღებული გრანტები	192,000.00	11,279,414.39	11,471,414.39	3,981,769.10	-	-	3,981,769.10	568,535.22	4,123,246.86	4,691,782.08	568,535.22	4,123,246.86	4,691,782.08	568,535.22	4,123,246.86	4,691,782.08
ჯამური ფორმით მიღებული გრანტები	192,000.00	11,279,414.39	11,471,414.39	3,981,769.10	-	-	3,981,769.10	568,535.22	4,123,246.86	4,691,782.08	568,535.22	4,123,246.86	4,691,782.08	568,535.22	4,123,246.86	4,691,782.08

ქვემოთაა "გრანტის ხარჯის" -ს მუხლის აღრიცხვითი სააღრიცხვო პოლიტიკები

გადასმული პოლიტიკები:

პერიოდული "გრანტის ხარჯის" -ს მუხლის აღრიცხვითი სააღრიცხვო პოლიტიკები

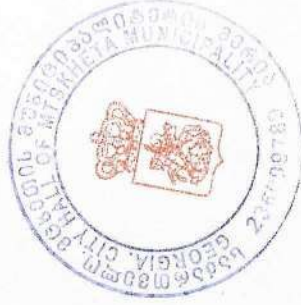

N27 სოციალური დახმარების ხარჯები						
დასახელება	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
	საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ			
	-	-	-	-	-	-
იფოს ხარჯი საპენსიო სქემაში შენატანით	207,213.70	7,674.45	214,888.15	-	-	-
ავბლეს მიერ გაწეულ სოციალური დახმარების ხარჯები	1,429,622.38	-	1,429,622.38	1,314,567.24	1,314,567.24	1,314,567.24
ციალურ დახმარებებით ხარჯები	-	-	-	-	-	-
ური დაზღვევის ხარჯები	-	-	-	-	-	-
იციალური დახმარების ხარჯები	1,636,836.08	7,674.45	1,644,510.53	1,314,567.24	1,314,567.24	1,314,567.24

ცხელ პოლიტიკები:
ეთ "სოციალური დახმარების ხარჯების" აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

N28 საპროცენტო ხარჯი		საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა			წინა საანგარიშგებო პერიოდის გადაანგარიშებული ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
დასახელება		საბიუჯეტო სახსრები	არასაბიუჯეტო სახსრები	სულ		
ნტო გადასახდელები არარეზიდენტებზე		-	-	-	-	-
ნტო გადასახდელები რეზიდენტებზე, გარდა სახელმწიფო ერთეულებისა		8,103.00	-	8,103.00	-	-
ნტო გადასახდელები სახელმწიფო ერთეულებზე		-	-	-	24,708.00	24,708.00
პროცენტო ხარჯი		8,103.00	-	8,103.00	24,708.00	24,708.00

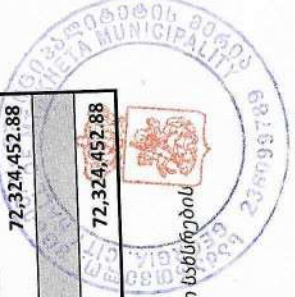

ცხვო პოლიტიკები:
 ეთ "საპროცენტო ხარჯის" მუხლის აღრიცხვისათვის გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკები

ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში		ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება				ბიუჯეტის წაშლისა და წმინდა ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების ზრდის (შემცირების) შეჯამება(შედარება)
ბიუჯეტის შესრულება	ბიუჯეტის შესრულება	ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		
უტის შემოსულობები						
უტის შემოსავლები	64,561,045.62	65,359,614.21				
გასახლები	38,146,326.92	38,146,326.92				
ანტები	10,603,024.33	10,684,689.93				
ა შემოსავლები	15,811,694.37	16,528,597.36				
ინანსური აქტივების შემცირება	27,857,629.35		27,857,629.35			
ნსური აქტივების შემცირება	-					
გებულებების ზრდა	-					
ბიუჯეტის შემოსულობები	92,418,674.97					
უტის გადასახდელები						
პის ანაზღაურება	5,644,838.23	5,923,374.79				
ნელი და მომსახურება	9,975,559.08	10,479,351.50				
კენტი	8,103.00	8,103.00				
ილიები	24,223,692.52	24,415,692.52				
ბები	192,000.00					
ილური დახმარება	1,491,118.28	1,498,792.73				
ბარჯები	2,208,400.79	2,208,400.79				
ფინანსური აქტივების ზრდა	24,001,255.27		24,024,080.58			
ანსური აქტივების ზრდა						
იდეულებების (ვალის) შემცირება	188,577.00			188,577.00		
უ ბიუჯეტის გადასახდელები	67,933,544.17					
უტის წაშლი	72,178,120.34					
უადი სახსრების ეკვივალენტები						
უაბისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების მთლიანი წაშლი						
ნდა ფულადი სახსრები საქმიანობის მიხედვით		20,825,898.88	3,833,548.77	(188,577.00)	24,470,870.65	72,324,452.88
უადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (შემცირება)3						

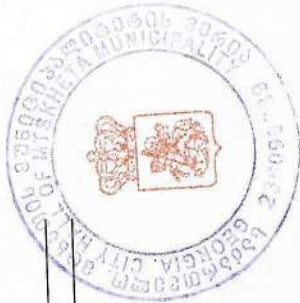
ესიბა მხოლოდ იმ ერთობლივ აკონტროლებს, რომლებიც ფულად სახსრებს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშში ბიუჯეტის წაშლისა და ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ქაში ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრებისა და ფულადი სახსრების წმინდა ზრდის (შემცირების) ტოლია.

დინამიური ტოლია ფინანსური აქტივების ზრდას აკონტროლებს ფულადი სახსრების ეკვივალენტები

ტის ფაქტობრივი საოპერაციო ნაშთისა და საოპერაციო საქმიანობიდან ფულადი შედეგების შეჯამება (შეღარება)	
ტის საერთო (მთლიანი) ნაშთი	72,178,120.34
ნაწესური აქტივების ზრდა/(შემცირება)	3,833,548.77
ტის საოპერაციო ნაშთი	76,011,669.11
კავებები საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით	xxx
კავებები დროითი პერიოდის მიხედვით	xxx
კავებები ერთეულების მიხედვით	xxx
კავებები კლასიფიკაციის მიხედვით	xxx
ალი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	

დასახელება	საოპერაციო საქმიანობა	საინვესტიციო საქმიანობა	ფინანსური საქმიანობა
ობრივი თანხა შესაღარი საფუძვლზე ბიუჯეტისა და ფაქტობრივი თანხების შედარების მიხედვით სხვაგვარი საფუძვლების (მეთოდების) მიხედვით სხვაგვარი დროითი პერიოდის მიხედვით სხვაგვარი ერთეულების მიხედვით სხვაგვარი კლასიფიკაციის მიხედვით ობრივი თანხა ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში			

შენიშვნა N30 სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები 1

სადრეცხოვო პოლიტიკები:

მთლიანად ადმინისტრირებადი კატეგორიების ადრეცხოვასთვის გამოყენებული სადრეცხოვო პოლიტიკები

სტრუქტურული კოდი	აქტივები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
		72,338,713.03	47,853,582.23
010	ფულადი სახსრები ხაზინაში	-	-
020	სახელმწიფო ბიუჯეტის სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
030	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	-	-
040	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	72,335,476.94	47,850,436.14
050	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების სახსრები ეროვნულ ვალუტაში	3,236.09	3,146.09
060	სხვა ანგარიშები ხაზინაში ეროვნულ ვალუტაში	-	-
070	ხაზინის სავალუტო ანგარიში	-	-
080	ფულადი სახსრების ექვივალენტები	-	-
090	სახელმწიფო ხაზინის მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე ეროვნულ ვალუტაში განთავსებული ფულადი სახსრები	-	-
100	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანგარიშები) ართავსებული ფულადი სახსრები	-	-
110	ცენტრალური ბიუჯეტის სსიპ-ებისა და არასამეწარმეო, არაკომერციული იურიდიული პირების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანგარიშები) ართავსებული ფულადი სახსრები	-	-
120	ავტონომიური რესპუბლიკებისა და მუნიციპალიტეტების ბიუჯეტის სსიპ-ების და ა(ა)იპ-ების მიერ 3 თვემდე ვადიან დეპოზიტებზე (ანგარიშები) ართავსებული ფულადი სახსრები	-	-
130	მიმდინარე ინვესტიციები	-	-
140	მოკლევადიანი სესხები	-	-
150	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
160	ფინანსური იჯაროდან მისაღები თანხების მიმდინარე ნაწილი	-	-
170	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ფასიანი ქაღალდები, გარდა აქციებისა	-	-
180	სხვა მიმდინარე ინვესტიციები	15,746.26	33,100.44
190	სხვა მოკლევადიანი აქტივები	4,541,169.00	4,541,169.00
200	გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	-	-
210	გრძელვადიანი სესხები	4,541,169.00	4,541,169.00
220	ინვესტიციები წილობრივ ინსტრუმენტებში	-	-
230	სხვა გრძელვადიანი ფინანსური აქტივები	534,388,952.33	531,785,249.56
240	გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები	534,374,718.65	531,780,333.27
250	ძირითადი აქტივები	-	-
260	საინვესტიციო ქონება	14,233.68	4,916.29
270	არამატერიალური აქტივები	-	-
280	შეღავათიანი მომსახურების აქტივები	-	-
290	ფინანსური იჯარის ფარგლებში მიღებული აქტივები	-	-
300	სხვა არაფინანსური აქტივები	611,268,834.36	584,180,000.79
310	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი აქტივები		

სტრუქტურული კოდი	ვალდებულებები	საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი	წინა საანგარიშგებო პერიოდის საბოლოო ნაშთი
		-	188,577.00
010	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	0	0
020	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	0	0
030	მოკლევადიანი (მიმდინარე) სესხები	0	0
040	გრძელვადიანი სესხების მიმდინარე ნაწილი	0	0
050	გრძელვადიან ფინანსურ იჯარაზე გადასახდელების მიმდინარე ნაწილი	0	0
060	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულების გრძელვადიანი ვალდებულების მიმდინარე ნაწილი	0	0
070	მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები	0	0
080	მოკლევადიანი (მიმდინარე) ანარიცხები	0	0
090	სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) ვალდებულებები	0	0
100	ვალდებულებები დროებით განთავსებული სახსრებით	-	-
110	გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0
120	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფასიანი ქაღალდებით	0	0
130	გრძელვადიანი სესხები	0	0
140	გრძელვადიანი ვალდებულებები ფინანსური იჯარით	0	0
150	შეღავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებით გრძელვადიანი ვალდებულებები	0	0
160	გრძელვადიანი ანარიცხები	0	0
170	სხვა გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებები და არაფულადი ვალდებულებები	-	188,577.00
180	სულ სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი მთლიანი ვალდებულებები		

სტრუქტურული კოდი	შემოსავლები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		38,146,326.92	30,611,508.35
010	საგადასახადო შემოსავლები	21,026,908.87	25,853,394.18
020	შემოსავლები გრანტებით	0	0
030	სხვა შემოსავლები	6,202,502.13	4,256,957.06
040	საპროცენტო შემოსავლები	-	4,256,957.06
050	დივიდენდებიდან შემოსავლები	1,960,029.86	2,219,213.64
060	რენტებიდან შემოსავლები	2,711,071.14	3,388,665.89
070	საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები	27,857,629.35	22,542,843.39
080	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული შემოსავლები	5,480,549.35	4,082,148.98
090	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, სანქციებით და საურავებით	161,308.17	2,291,355.42
100	შემოსავლები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არაა კლასიფიცირებული	-	-
110	შემოსავლები შიდა ტრანსფერებით	8,162,531.99	6,476,170.70
120	სხვა საოპერაციო შემოსავლები	-	-
130	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით მიღებული სხვა მოგება	-	-
140	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან მიღებული მოგება	111,708,857.78	105,979,214.67
150	სულ სახელმწიფოს სახელით აღმინისტრირებადი შემოსავლები		

სტრუქტურული კოდი	ხარჯები	საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა	წინა საანგარიშგებო პერიოდის ბრუნვა
		20,453,775.57	17,008,782.07
010	შრომის ანაზღაურების ხარჯები	15,493,672.88	10,501,927.23
020	საქონლისა და მომსახურების ხარჯები	19,554,490.27	11,959,384.49
030	გრანტების და სუბსიდიების ხარჯები	14,670,701.12	13,339,733.32
040	ცვთის და ამორტიზაციის ხარჯები	-	-
050	შიდა ტრანსფერებით ხარჯები	1,644,510.53	1,314,567.24
060	სოციალური დანებების/უზრუნველყოფის ხარჯები	-	-
070	სხვა ხარჯები	8,103.00	24,708.00
080	საპროცენტო ხარჯები	-	-
090	რენტის ხარჯები	2,062,172.61	7,481,497.64
100	ხარჯები გარე ტრანსფერებით, რომლებიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული	-	-
110	ქონებასთან დაკავშირებული ხარჯები, გარდა პროცენტისა	-	1,415,873.44
120	გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯები	-	-
130	სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-
140	კურსთაშორის სხვაობით და ფლობით წარმოქმნილი სხვა ზარალი	350,584.18	33,654,397.22
150	სხვა ეკონომიკური ნაკადებიდან წარმოქმნილი ზარალი	74,238,010.16	96,700,870.65
160	სულ სახელმწიფოს სახელით აღმინისტრირებადი ხარჯები		

1 აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები

მცხეთის მუნიციპალიტეტის 2025 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შენიშვნა N1 სააღრიცხვო პოლიტიკები და სხვა განმარტებითი შენიშვნები

1. ინსტრუქციების და სტანდარტების ჩამონათვალი, რის შესაბამისადაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება; ასევე, სტანდარტების და ინსტრუქციების ის ჩანაწერები, რომელთა გათვალისწინება ვერ მოხდა ფინანსური ანგარიშგების მომზადების/წარდგენის დროს; ასევე, ამ გადახრების გამომწვევი მიზეზები

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ინსტრუქციების საფუძველზე :

- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 4 თებერვლის #24 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის წესის„ შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020წ. 15 იანვრის N 17 ბრძანებით დამტკიცებული “ საბიუჯეტო ორგანიზაციების ბუღალტრული აღრიცხვის ანგარიშთა გეგმის და მისი გამოყენების შესახებ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 5 მაისის N 108 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე ფინანსური აღრიცხვა-ანგარიშგების წარმოების შესახებ“;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ და
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2019 წლის 5 აპრილის #99 ბრძანებით დამტკიცებული „საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის დამტკიცების თაობაზე „
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2014 წლის 31 დეკემბერი №424 ბრძანებით დამტკიცებული "სახელმწიფო ხაზინის მომსახურებაზე მყოფი ორგანიზაციების მიერ გადახდებისგანხორციელების წესის შესახებ“ ;
- საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის №364 ბრძანების „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ .

ფინანსური ანგარიშგება შეესაბამება ორგანიზაციის ბუღალტრული აღრიცხვის წარმოების და ფინანსური ანგარიშგების შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკას, რომლის საფუძველად გამოყენებულია შემდეგი სამოქმედოდ შემოღებული საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტები (სსბასს). საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე. სსბასს-ის მოთხოვნები და დაშვებები ორგანიზაციის საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო საქმიანობის და პროგრამული ბიუჯეტის სპეციფიკის, არსებობის და „ხარჯ-სარგებლიანობის“ პრინციპების, საკადრო და ფინანსური რესურსების, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, ორგანიზაციის სტრუქტურული მოწყობის და სხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, სრულად არ არის გამოყენებული.

ფინანსური ანგარიშების ხარისხობრივი მახასიათებლების მიხედვით ანგარიშგება უმთავრესად შეესაბამება სსბასს -ის მოთხოვნებს. შენიშვნებში სსბასს -დან გადახრის საფუძვლები განმარტებულია და გადახრების აუცილებლობა დასაბუთებულია.

სააღრიცხვო პოლიტიკა უცვლელად გამოიყენება ერთი საანგარიშო წლიდან მეორეზე, გარდა ახალი სტანდარტების დანერგვით გამოწვეული ცვლილებებისა. საანგარიშგებო პერიოდში სააღრიცხვო პოლიტიკაში ცვლილებების შეტანა არ მომხდარა. იგეგმება მიმდინარე წელს სააღრიცხვო განახლებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიღება, რომელიც განხორციელდება ცვლილებების შეტანის თაობაზე სსბასს 3-ის შესაბამისად.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება არ მოიცავს არსებით შეცდომებს; არ არის გამოტოვებული არსებითი აღრიცხვის ელემენტები და არც არსებითი უზუსტობებია დაშვებული, რომელიც ინდივიდუალურად ან ერთობლიობაში გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებაზე ან მომხმარებლის მიერ ანგარიშგების შეფასებებზე.

2. ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკების აღწერილობები

სსბასს საფუძველზე დარიცხვის მეთოდით მომზადებული საერთო დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგება მოიცავს მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, მისი საქმიანობის ფინანსური შედეგებისა და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ისეთი ინფორმაციას, რომელიც მომხმარებლებს შეუძლიათ გამოიყენონ რესურსების განაწილებაზე გადაწყვეტილების მისაღებად და ასახავს მუნიციპალიტეტის ანგარიშვალდებულებასა და პასუხისმგებლობას, მისთვის მინდობილი რესურსების მიმართ. ეს ინფორმაციებია:

- ა) ინფორმაცია, ფინანსური რესურსების წყაროების, განაწილებისა და გამოყენების შესახებ;
- ბ) ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ დააფინანსა მუნიციპალიტეტმა თავისი საქმიანობები და როგორ შეასრულა ფულად სახსრებთან დაკავშირებული მოთხოვნები;
- გ) ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობისა და მისი ცვლილებების შესახებ; და
- დ) აგრეგირებული ინფორმაცია, რომლის მიხედვით შესაძლებელია მიღწეული შედეგების მიხედვით შეფასდეს საბიუჯეტო ხარჯების ეფექტიანობა და მიზნობრიობის დაცვა:
 - კანონიერად მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება, დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად;
 - მოხდა თუ არა რესურსების განაწილება და გამოყენება იურიდიული და სახელშეკრულებო მოთხოვნების, მათ შორის, შესაბამისი საკანონმდებლო ორგანოების მიერ დადგენილი ფინანსური შეზღუდვების შესაბამისად.

ბუღალტრული აღრიცხვა წარმოებს დარიცხვის მეთოდით. გამოყენებულია მოქმედი კანონმდებლობით დაშვებული გამონაკლისები. სამუშაო ანგარიშთა გეგმის სტრუქტურა ითვალისწინებს: საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებს; მმართველობითი აღრიცხვის და შესაბამისი ანალიზური აღრიცხვის წესებს და პირობებს; სტატისტიკურ და სხვა არაფინანსური ანგარიშების მომზადების წესებს.

მუნიციპალიტეტის ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანად არის წარდგენილი ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ფინანსური მდგომარეობის, საქმიანობის ფინანსური შედეგების და ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ და არ ეწინააღმდეგება კანონმდებლობის მოთხოვნებს. ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ეკონომიკური მოვლენა საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტით მოთხოვნილი შეფასების და აღიარების კრიტერიუმების გათვალისწინებით არის ასახული. არსებითობა შეფასებულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით

განსაზღვრული კრიტერიუმებით, რომელიც ითვალისწინებს შეფასებას რიცხოვრივი მაჩვენებლის ან შინაარსის მიხედვით, რომელიც უმთავრესად პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ინდიკატორების, საბიუჯეტო კანონმდებლობის და ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის საფუძველზე განისაზღვრება. საანგარიშგებო პერიოდში განხორციელებული ოპერაციების უფრო სრულყოფილად წარმოჩენის მიზნით, ფინანსურ ანგარიშგებასთან ერთად წარდგენილია დამატებითი ინფორმაცია იმ მუხლების შესახებ, რომლებიც არ აკმაყოფილებენ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარების კრიტერიუმებს,

მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და სახელმწიფო ხაზინაში წარდგენის ვალდებულება, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის გათვალისწინებით, აკისრია მუნიციპალიტეტს. უზრუნველყოფილია კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების სისრულე: - მოიცავს ყველა კონტროლირებული ერთეულის - მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებულ და საბიუჯეტო კოდექსით საბიუჯეტო ორგანიზაციად განსაზღვრული ა(ა)იპ-ების ფინანსურ ანგარიშგებებს. კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს, არაარსებითი გამონაკლისების გარდა, უმთავრესად დაცულია ანგარიშგების ხარისხობრივი მახასიათებლები. ანალიტიკური ბუღალტრული აღრიცხვის მონაცემები შესაბამისობაშია სინთეზურ ბუღალტრულ ანგარიშგებზე ბრუნვებთან და ნაშთებთან; უზრუნველყოფილია შემდეგი მოთხოვნების დაცვა: შინაარსის ფორმაზე უპირატესობა - ეკონომიკური მოვლენების აღრიცხვაში ასახვა, რომელიც ეფუძნება არა იმდენად მათ სამართლებრივ ფორმას, არამედ მოვლენის ეკონომიკურ შინაარსს.

სსბასს-ის მიხედვით სრული კონსოლიდაცია ვერ განხორციელდა, ვინაიდან ხაზინის ელექტრონული საინფორმაციო სისტემით გათვალისწინებული ელექტრონული მთავარი წიგნის ფუნქციონალი ამ ეტაპზე დასრულებული სახით არ ფუნქციონირებს და სრული კონსოლიდაციისთვის შიდა ოპერაციებზე საჭირო ინფორმაციას მუნიციპალიტეტი ვერ იღებს. საანგარიშგებო პერიოდში მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან ა(ა)იპ-ებისთვის სუბსიდიის მუხლით გამოყოფილი ასიგნებების ფარგლებში გაწული საკასო ხარჯები ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით არ არის აღრიცხული, ვინაიდან სუბსიდია ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლებად არ არის დეტალიზებული (სუბსიდიის ხარჯების ქვეტიპებს დეტალური ყველა მუხლის მიხედვით ხაზინის სისტემა არ ითვალისწინებს და საკასო ხარჯების გაწევა და აღრიცხვა ქვეტიპებად არ ხდება). მოთხოვნები და ვალდებულებები, რომლებიც წარმოშობილია მუნიციპალიტეტსა (მაკონტროლებელსა) და კონტროლირებულ ერთეულებს შორის შიდა ოპერაციებით, ფინანსური ანგარიშგებიდან ელიმინირებულია, ხოლო კონსოლიდაციას დაქვემდებარებულ ერთეულებს შორის განხორციელებული ოპერაციების და ნაშთების ელიმინირება სრულად უზრუნველყოფილია.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ეკონომიკური მოვლენები დაჯგუფებულია მათი ეკონომიკური მახასიათებლების მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების ელემენტებია:

- ა) აქტივები;
- ბ) ვალდებულებები;
- გ) წმინდა აქტივები/კაპიტალი;
- დ) შემოსავლები;
- ე) ხარჯები;
- ვ) წმინდა აქტივებში /კაპიტალში განხორციელებული სხვა ცვლილებები;
- ზ) ფულადი სახსრების ნაკადები.

ბუღალტრულ ანგარიშგებზე ჩანაწერების შეტანის საფუძველს წარმოადგენს პირველადი აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ეკონომიკური მოვლენის მოხდენის ფაქტს. ეკონომიკური

მოვლენების მოკორესპონდენტო ბუღალტრულ ანგარიშებზე ასახვა ხდება პირველად დოკუმენტებში მითითებული ოპერაციების და სხვა მოვლენების მოხდენის თარიღით და მიეკუთვნება იმ პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებას, რომელსაც უკავშირდება აღნიშნული მოვლენა. მუდმივ და დროებით ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩაწერის პრინციპის გამოყენებით, ფულად გამოსახულებაში. დროებით ანგარიშებზე ასახული შემოსავლები და ხარჯები საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ანგარიშგების თარიღისთვის 31 დეკემბერს გადახურულია წმინდა აქტივების/კაპიტალის ანგარიშებზე. საცნობარო ანგარიშები გამოიყენება ფინანსური მდგომარეობის და შედეგების შესახებ დამატებითი ფინანსური ინფორმაციის წარსადგენად. საცნობარო ანგარიშებზე ჩანაწერები კეთდება ორმაგი ჩანაწერის პრინციპის გამოყენების გარეშე, ფულად გამოსახულებაში.

მუნიციპალიტეტის და ყველა კონტროლირებული ერთეულების მიერ საბიუჯეტო ასიგნებები გამოყენებული იყო დამტკიცებული ბიუჯეტის შესაბამისად. საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსით და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით განსაზღვრული მოთხოვნები, გადახდების განხორციელების წესებით დადგენილ ეტაპებზე (ვალდებულების რეგისტრაცია, წინასწარი გადახდა, დამოწმება) დაცულია, ხარჯები გაწეულია და ფინანსური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში აღიარებულია „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნების დაცვით.

საბიუჯეტო თანხების გადახარჯვა არ მომხდარა. ხარჯები არ გაწეულა ასიგნების გარეშე, გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა. კანონმდებლობით განსაზღვრული და სახაზინო მომსახურების პრინციპებით დაშვებული გამონაკლისები, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის მიხედვით როგორც დარიცხვის მეთოდით ხარჯების აღრიცხვის, ასევე ბიუჯეტის საკასო შესრულების დროს, გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური და უწყვეტი მომსახურების ხარჯებთან მიმართებაში.

ფინანსური ანგარიშგების პაკეტი მოიცავს:

- ა. ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას;
- ბ. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებას;
- გ. ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას;
- დ. წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებას;
- ე. ბიუჯეტისა და რეალური თანხების შედარებას,
- ვ. განმარტებითი შენიშვნას.

ფინანსურ ანგარიშგებაში დაცულია შესაძარისობის პრინციპი - ასახულია გასული პერიოდის შესაძარისი ინფორმაცია. ფინანსურ ანგარიშგებაში მუხლების წარდგენის ფორმის ან კლასიფიკაციის ცვლილების შესაბამისად, მოხდა რეკლასიფიცირება.

გამონაკლისის სახით, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია მიმდინარე პერიოდში ბიუჯეტის შემოსავლების გარკვეული კატეგორიების აღრიცხვა საკასო მეთოდით - ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ელექტრონული მთავარი წიგნი სრული ფუნქციონალით ამუშავებამდე.

აქტივებისა და ვალდებულებების ან ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვა დაუშვებელია და საანგარიშო პერიოდში გამონაკლის შემთხვევას ადგილი არ ქონია.

საჯარო სექტორის სრული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მიზნებიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების კომპონენტების ფორმები წარმოდგენილია ინსტრუქციით დამტკიცებული ფორმატით, მათ შორის საბალანსო მუხლები და დანართი შენიშვნების ცხრილები ნულოვანი ნაშთით. დაკავშირებული ტექსტური ფინანსური და არაფინანსური ინფორმაციები, მუნიციპალიტეტის საქმიანობისთან დაკავშირებით, ასახულია შენიშვნა #1 -ში.

სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმების მიხედვით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში განცალკევებულად არის ასახული მიმდინარე და გრძელვადიანი აქტივები და მოკლევადიანი და გრძელვადიანი ვალდებულებები. საცნობარო ანგარიშებზე ასახული ინფორმაციები გამჟღავნებულია.

ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარებულია საანგარიშგებო პერიოდში შემოსავლებისა და ხარჯების ყველა მუხლი, როგორც ნამეტი ან დეფიციტი. შემოსავლებისა და ხარჯების მუხლები განსაზღვრულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით და გათვალისწინებულია სსბასს მოთხოვნები. ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში წარმოდგენილია მთლიანი შემოსავლის ქვეჯგუფი, რომლის დაჯგუფება/კლასიფიკაცია მოხდა ოპერაციების შინაარსის მიხედვით, ხოლო აღიარებული ხარჯების კლასიფიკაცია - მათი ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, რაც უფრო საიმედო ინფორმაციას იძლევა. ფუნქციების მიხედვით ხარჯები ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული არ არის.

შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც მუნიციპალიტეტის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით, ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრების ნაკადების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია რომ შეფასდეს:

- მუნიციპალიტეტის მიერ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების გამომუშავების უნარი და
- მუნიციპალიტეტის მოთხოვნილებები, ფულადი სახსრების გამოყენების შესახებ.

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება და განმარტებები წარმოდგენილია სსბასს 2 – ფულადი სახსრების მოძრაობის შესახებ, მიხედვით და ფულადი სახსრებს აღიარება მუნიციპალიტეტის მიერ განსაზღვრულია შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკით და საფუძველად გამოყენებულია ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის ძირითადი პრინციპის მოთხოვნები: -- „დამოუკიდებლობა – საქართველოს სახელმწიფო ბიუჯეტის, ავტონომიური რესპუბლიკების რესპუბლიკური ბიუჯეტებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების დამოუკიდებლობა, რომელსაც უზრუნველყოფს საკუთარი შემოსულობები და ნაშთი, აგრეთვე საკუთარი გადასახდელების დამოუკიდებლად განსაზღვრის უფლება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად“.

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება, როგორც ფინანსური ანგარიშგების სავალდებულო კომპონენტი, მომზადებულია პირდაპირი მეთოდით. ანგარიშგებაში ფულად ნაკადებზე ინფორმაციის საფუძველს წარმოადგენს საბიუჯეტო და არასაბიუჯეტო სახსრებით ბიუჯეტების შესრულების ანგარიშგების მაჩვენებლები და სახაზინო ანგარიშებზე შემოსულობებისა და გადასახდელების აღრიცხვის მონაცემები. ხაზინის ერთიან ანგარიშზე საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით ბიუჯეტის შემოსულობების აღრიცხვა-ანგარიშგების წესების შესაბამისად შემოსავლებში აისახება გაურკვეველი თანხები, რომელიც ანგარიშგების თარიღისთვის ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშზე, როგორც საკასო ხარჯის შემდეგ უკან მობრუნებული თანხები, რომელიც არ არის ბიუჯეტში მიმართული.

წმინდა აქტივების/კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულია:

- საანგარიშგებო პერიოდის ნამეტი / დეფიციტი;

- სსბასს 3-ის თანახმად სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების შედეგები და აღიარებული შეცდომების კორექტირებები, რომლებიც განცალკევებით არის წარმოდგენილი.

წინა პერიოდის კაპიტალის საწყისი ნაშთი კორექტირების მიზეზი ხდება წინა საანგარიშო პერიოდში არასრული დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის წარმოება, არსებითი შეცდომების გამოვლენა; სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილება, აქტივების ერთჯერადი გადაფასება და სხვ. რაც ასახულია კაპიტალის მოძრაობის ანგარიშგებაში. კორექტირების მაჩვენებელი არსებითია შინაარსობრივად /მოცულობითი მაჩვენებლით და ახდენს მნიშვნელოვან გავლენას შესადარ ინფორმაციაზე.

სსბასს 24 თანახმად, ფინანსური ანგარიშგების ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მომზადებულია საკასო მეთოდით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება ინსტრუქციის თანახმად მომზადებულია მხოლოდ ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის ბიუჯეტისთვის. ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულია საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად, ფინანსური ანგარიშგებისგან დამოუკიდებლად. მუნიციპალიტეტის სამეურნეო ოპერაციების შინაარსი საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მიხედვით, ძირითადი საქმიანობების აღწერა და შესაბამის კანონმდებლობა, რომელიც არეგულირებს საბიუჯეტო საქმიანობას, მოცემულია ადგილობრივი თვითმართველი ერთეულის პროგრამული ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში.

ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

მუნიციპალიტეტი სსბასს 14 თანახმად ასახავს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მოვლენებს. ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარ მოვლენებს მიეკუთვნება ისეთი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის. მოვლენები, რომლებზეც ერთეულს გააჩნია მტკიცებულებები ანგარიშგების თარიღისათვის პირობების არსებობაზე, განიხილება ანგარიშგების თარიღის შემდგომ მაკორექტირებელ მოვლენებად, ხოლო მოვლენები, რომლებიც მიგვანიშნებს ანგარიშგების თარიღის შემდგომ პერიოდში წარმოქმნილ პირობებზე – ანგარიშგების თარიღის შემდგომ არამაკორექტირებელ მოვლენებად. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მაკორექტირებელი მოვლენების შემთხვევაში ხდება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების კორექტირება ან ისეთი მუხლების აღიარება, რომლებიც მანამდე არ იყო აღიარებული, ხოლო ანგარიშგების თარიღის შემდგომი არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის შესახებ, აისახება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში და განმარტებით შენიშვნებში აისახება ანგარიშგების თარიღის შემდეგ მომხდარი მხოლოდ ისეთი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენები, რომლებიც წარმოიქმნება ანგარიშგების თარიღსა და მუნიციპალიტეტის (მაკონტროლებელი ერთეულის) ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღს შორის პერიოდში. შემდგომ, ანგარიშგების დამტკიცებისა და სახაზინო სამსახურის მიერ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოქვეყნების თარიღს შორის პერიოდში, მომხდარი მაკორექტირებელი და არამაკორექტირებელი მოვლენების ასახვა მუნიციპალიტეტის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და განმარტებით შენიშვნებში არ ხდება.

შენიშვნა N2 _თან - ფულადი სახსრები და ეკვივალენტები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, საანგარიშგებო პერიოდის საწყის და საბოლოო ნაშთების სახით, ფულად სახსრებად ასახულია ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში ასახული მუნიციპალიტეტის კუთვნილი როგორც საბიუჯეტო, ასევე არასაბიუჯეტო ფულადი სახსრების ნაშთები, რომელიც დადასტურებულია სახაზინო და საბანკო ამონაწერებით. არასაბიუჯეტო სახსრების სახით რიცხული თანხები არის კონტროლირებული ერთეულების - ა(ა)იპ-ების კუთვნილი ფულადი სახსრები, რომლებიც ასახულია ამ ერთეულების ფინანსურ ანგარიშგებაში როგორც მოთხოვნა დებიტორული დავალიანების სახით მუნიციპალიტეტის მიმართ და მუნიციპალიტეტის მიერ აღრიცხულია, როგორც ვალდებულება ა(ა)იპ-ების მიმართ, რომელიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებაში, სსბასსს მიხედვით კონსოლიდაციის მოთხოვნების შესაბამისად, ელიმინირებულია და აღიარებულია მუნიციპალიტეტის ფულად არასაბიუჯეტო სახსრებად. ფულადი სახსრების ექვივალენტები მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია: საბიუჯეტო კოდექსით მინიჭებული უფლებამოსილების ფარგლებში, დამატებითი საბიუჯეტო შემოსავლების მიღების მიზნით, კომერციულ ბანკებში დროებით განთავსებული ფულადი სახსრები არ აკმაყოფილებენ სსბასს დადგენილ კრიტერიუმებს და ფულადი სახსრების ექვივალენტებად არ აღირიცხება.

მუნიციპალიტეტის ფულად სახსრების ნაშთში ასახულია საკასო ხარჯების მობრუნების შედეგად სახაზინო კოდზე გაურკვეველი თანხების სტატუსით რიცხული სახსრები, რომელიც ბიუჯეტში მიმართვის დროს აღირიცხება როგორც ბიუჯეტის შემოსავალი --, წინა წლებში ბიუჯეტების გამოუყენებელი სახსრების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები“.

შენიშვნა N3-თან მოკლევადიანი (მიმდინარე) დებიტორული დავალიანებები- დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

დებიტორული დავალიანების სახით მოთხოვნის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც აქტივისგან სავარაუდოა მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მიღება. მოკლევადიანი დავალიანებები თავდაპირველად აღიარდება ნომინალური ღირებულებით, რომელიც ანგარიშგების თარიღისათვის შესაძლებელია შემცირდეს საექვო მოთხოვნების ანარიცხების თანხებით. ანგარიშგების თარიღისათვის რიცხული მოთხოვნები არის შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შედეგად წარმოშობილი მოთხოვნები.

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს მუნიციპალიტეტი აფასებს არსებობს თუ არა რაიმე მინიშნება დებიტორული დავალიანებების გაუფასურების შესახებ **სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულებები**, მიხედვით. თუ თანხების მიღება შეუძლებელია, ამ შემთხვევაში მთლიანად ნულდება შესაბამისი მოთხოვნა და გაუფასურების ზარალი აღიარდება ხარჯად. თუ არსებობს დებიტორული დავალიანების გარკვეული ნაწილის გადაუხდელობის ალბათობა, დარჩენილი დებიტორული დავალიანების ნაშთის შესაბამის ანარიცხები აღიარდება და აღიარდება საექვო დებიტორული დავალიანების ხარჯი ზარალის სახით.

თუ მუნიციპალიტეტი მიიღებს თანხებს უკვე გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებიდან, მაშინ მიღებული თანხები აღირიცხება როგორც შემოსავალი გაუფასურების უკუგატარების შედეგად და აისახება ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში. საანგარიშო პერიოდში გაუფასურებული დებიტორული დავალიანებების სააღრიცხვო შეფასების ცვლილებით მუნიციპალიტეტს შემოსავალი არ მიუღია.

მოთხოვნების თანხების ჩამოწერა და დებიტორული დავალიანების დაფარვა ხდება მაშინ როდესაც

:

- მიღებულია დავალიანებასთან დაკავშირებული ყველა თანხა;
- მისაღებ თანხებთან დაკავშირებული ყველა უფლებები გადაეცა სხვა პირს;
- მიღებულია მომსახურება ან აქტივი.

ანგარიშგების თარიღისთვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული დებიტორული დავალიანებები რეალურია და შეფასებულია საიმედოდ, დადასტურებულია, რომ მუნიციპალიტეტში მოსალოდნელია დავალიანებებიდან ეკონომიკური სარგებლის /მომსახურების პოტენციალის მიღება. საცნობარო ანგარიშებზე აღირიცხება ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები ჩამოწერიდან 5 წლის განმავლობაში; პირობითი აქტივები სსბასს 19 შესაბამისად აღირიცხება; მათ შორის, სამეურნეო ოპერაციაზე მიმდინარე სასამართლო დავებთან დაკავშირებით. პირობითი აქტივები და ჩამოწერილი დებიტორული დავალიანებები საცნობარო ანგარიშებზე მუნიციპალიტეტს ანგარიშგების თარიღისთვის არ ერიცხება.

შენიშვნა #4 -თან --- მატერიალური მარაგები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მატერიალური მარაგების აღრიცხვას მუნიციპალიტეტი აწარმოებს სსბასს 12 „მატერიალური მარაგები“. შესაბამისად; მუნიციპალიტეტის მატერიალური მარაგები არის არაფინანსური აქტივები:

- ა. მომსახურების პროცესში გამოსაყენებელი ნედლეულისა და მასალების ფორმით;
- ბ. გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების - ტექნიკა, ინვენტარი და მოწყობილობების სახით;
- გ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება სხვა ერთეულებზე განაწილებისათვის ჩვეულებრივ (საოპერაციო) რეჟიმში.
- დ. ნედლეულისა და მასალების და გრძელვადიანი მცირეფასიანი აქტივების ფორმით, რომლებიც ინახება გაყიდვისთვის.
- ე. მანქანა-დანადგარების სათადარიგო ნაწილების ფორმით, გარდა ისეთი სათადარიგო ნაწილებისა, რომლებიც აკმაყოფილებს ძირითად აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს, და სხვა მარაგებს.

მუნიციპალიტეტი მარაგს აღიარებს დარიცხვის მეთოდით. მატერიალური მარაგების შეფასებისას იყენებს თვითღირებულების მეთოდს, როდესაც მათი შეძენა ხდება გაცვლითი ოპერაციის გზით. მატერიალური მარაგების თვითღირებულება მოიცავს შეძენის (ტრანსპორტირებისა და სხვა სავალდებულო ხარჯების გათვალისწინებით) დანახარჯს, რომლებიც გაწეულია მის მოცემულ ადგილამდე ტრანსპორტირებისათვის და სათანადო მდგომარეობაში მოსაყვანად. მატერიალური მარაგების შესყიდვის შემთხვევაში, ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან, მარაგების თვითღირებულებაში შემავალი სსბასს განსაზღვრული დანახარჯების საკასო ხარჯი გაიწევა საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმ მუხლიდან, საიდანაც ხდება მარაგების შესყიდვის საკასო ხარჯის გაწევა.

არაგაცვლითი ოპერაციის შემთხვევაში მიღებული ისეთი მატერიალური მარაგების შეფასებისას, რომელთაც საბალანსო ღირებულება გააჩნიათ, აღიარდება გადმომცემი ერთეულის მიერ აღნიშნული მატერიალური მარაგების შესაფასებლად გამოყენებული თვითღირებულების ოდენობით ან ღირებულების განსაზღვრისათვის გამოყენებული სხვა თანხით, თუ ოპერაციის მეორე მხარეს წარმოადგენს საბიუჯეტო ორგანიზაცია. სხვა შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სსბასს მოთხოვნებს სამართლიანი ღირებულების დადგენაზე. მიუხედავად სსბასს მოთხოვნისა, კერძო სექტორიდან მიღებული აქტივების სამართლიანი ღირებულებები არ განსაზღვრება, საექსპერტო შეფასებაზე მომსახურების შესასყიდად ფინანსური რესურსების სიმცირის გამო და ასევე, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის გათვალისწინებით. შედეგად აღიარებულია თვითღირებულებით (მიღების დოკუმენტის საფუძველზე).

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის მიზნით სსბასს განსაზღვრული ნეტო სარეალიზაციო და ჩანაცვლების ღირებულებები, კანონმდებლობით განსაზღვრული საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მუნიციპალიტეტის მიერ არ გამოიყენება, გარდა აუქციონის გზით მარაგების

გაყიდვის შემთხვევისა. აუქციონის ჩატარების წესის თანახმად, ექსპერტული შეფასებით დგინდება გასაყიდი საქონლის სარეალიზაციო ფასი. აღიარება ბუღალტრულ აღრიცხვაში აისახება როგორც სასაქონლო ფორმით მიღებული არაკლასიფიცირებული შემოსავლები. გაყიდვის შემთხვევაში სარეალიზაციო ღირებულება აღიარდება რეალიზაციის ხარჯად - სხვა დანარჩენი საქონლისა და მომსახურების ხარჯის კატეგორიაში, ხოლო მიღებული შემოსავალი სრულად აღიარდება დარიცხვის მეთოდით, როგორც საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი.

მუნიციპალიტეტის მიერ იმ მატერიალური მარაგების, რომელთა შესყიდვა საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილება კონტროლირებულ ან/და სხვა ერთეულებზე, აღიარების შემთხვევაში, ჩანაცვლების ღირებულების განსაზღვრა არ ხდება და ხარჯად აღიარდება თვითღირებულებით.

მატერიალური მარაგები (გარდა გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგებისა, რომელთანაც დაკავშირებულია შემოსავალის მიღება), შესაბამისი პერიოდის ხარჯად აღიარდება:

- ა. განაწილებისას, ექსპლუატაციაში გადაცემის მიზნით გაცემის შემთხვევაში;
- ბ. საკუთრების უფლების და ყველა რისკის გადაცემისას, უსასყიდლოდ განაწილების შემთხვევაში.
- გ. მასთან დაკავშირებული მომსახურების გაწევის შემთხვევაში, შესაბამისი მომსახურების დადასტურების შემდეგ.
- დ. გადაცემისთანავე ან საბოლოო მოხმარების შემთხვევაში, თუ მატერიალური მარაგები გადაცემულია დადგენილი ნორმების ფარგლებში.

გასაყიდად გამიზნული მატერიალური მარაგები ხარჯად აღიარდება იმ პერიოდში, როცა ხდება მასთან დაკავშირებული შემოსავლის აღიარება, როგორც განსაზღვრულია შემოსავლის სააღრიცხვო პოლიტიკით.

მატერიალური მარაგების დაზიანების, გაფუჭების ან სხვა მიზეზით დანაკარგი და დანაკლისი, აღიარდება როგორც ხარჯი ზარალის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ქონდა შემთხვევას ადგილი. მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირება მისი გაუფასურების შედეგად, აღიარდება როგორც „მატერიალური მარაგების ღირებულების შემცირების ხარჯები“ და იქმნება ღირებულების შემცირების ანარიცხები.

მატერიალური მარაგების ხარჯად აღიარების შემთხვევაში, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის განსაზღვრისთვის გამოიყენება ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაცია და ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმის ინსტრუქცია. ხარჯად აღიარებული მატერიალური მარაგების თვითღირებულების შესაფასებლად მუნიციპალიტეტი იყენებს მარაგების აღრიცხვის სსბასს განსაზღვრულ მეთოდებს -- საშუალო შეწონილს, ინდივიდუალური აღრიცხვის და ფიფო მეთოდს. როდესაც ხდება მარაგების გამოყენება ძირითადი აქტივების არსებითი გაუმჯობესებისთვის, ხდება მარაგების ღირებულების ასახვა ძირითად აქტივებზე, რაც სააღრიცხვო პოლიტიკით განსაზღვრულია როგორც საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა. მუნიციპალიტეტი ახდენს მატერიალური მარაგების სრულ ინვენტარიზაციას მინიმუმ წელიწადში ერთხელ. მცირეფასიანი გრძელვადიანი აქტივების სინთეზური აღრიცხვა ისეთი წესებით და პირობებით წარმოებს, როგორც სხვა დანარჩენი მატერიალური მარაგების, ხოლო ანალიზური აღრიცხვა და ჩამოწერის პროცედურები ისეთი ფორმით არის დადგენილი, როგორც ძირითადი აქტივების შემთხვევაში.

საცნობარო ანგარიშები ხარჯებში ჩამოწერილი მატერიალური მარაგების აღრიცხვისთვის გამოიყენება და აისახება მატერიალური მარაგების ექსპლუატაციიდან ამოღებამდე. არაგაცლითი ოპერაციით მიღებული მატერიალური მარაგების, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სსბასს განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და

ასახვისთვის შექმნილია საცნობარო ანგარიში „პასუხსაგებ შენახვაზე მიღებული მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების გასვლის დამადასტურებელი დოკუმენტის საბუღალტრო სამსახურში წარმოდგენა. არაგაცვლითი ოპერაციის ფარგლებში (სხვისთვის გადასაცემად გამიზნული) შექმნილი მარაგები, რომელიც არ აკმაყოფილებს სარგებლის მიღების თაობაზე სხვას განსაზღვრული კრიტერიუმებს, მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარდება და დანიშნულებით გადაცემამდე აისახება საცნობარო ანგარიშზე - „03 -სხვისთვის გადასაცემი მარაგები“. საცნობარო ანგარიშზე ჩანაწერის ანულირების საფუძველია მარაგების დანიშნულებით გადაცემის დამადასტურებელი დოკუმენტი.

შენიშვნა N5-თან - სხვა მოკლევადიანი (მიმდინარე) აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა მიმდინარე აქტივები ანგარიშგების თარიღისთვის წარმოშობილია წინასწარი (ავანსად) გადასახდელების გადახდით. წინასწარგადახდილი აქტივის შეფასება ხდება გადახდილი თანხის მიხედვით.

წინასწარი გადახდები საანგარიშო პერიოდში, მოქმედი კანონმდებლობის მოთხოვნების შესაბამისად, განხორციელებულია ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან. წინასწარი გადახდებზე წარმოდგენილი საბანკო გარანტიები აღირიცხება საცნობარო ანგარიშების მეშვეობით. დამოწმების ვადები ყველა სამეურნეო ოპერაციაზე დაცულია; მათ შორის ინსტრუქციის მიხედვით გადავადებების შემთხვევებში. მიმდინარე აქტივების სახით რიცხული დებიტორული დავალიანებების დაფარვა ხდება აქტივის აღიარებით ან საქონლისა და მომსახურების მიღებით ან გადარიცხული თანხების უკან მობრუნებით. მიმდინარე წელს გადარიცხული თანხის იმავე წელს მობრუნების შემთხვევასი ხდება ბიუჯეტის საკასო ხარჯის შემცირება და შესაბამისი ასიგნების რესურსის აღდგენა, ხოლო მომდევნო წლებში მობრუნების შემთხვევაში, თანხა მიიმართება ბიუჯეტში, როგორც წინა წლის ბიუჯეტის გამოუყენებელი თანხების მობრუნების შედეგად მიღებული შემოსავლები. სხვას მიხედვით ამ შემთხვევაში მობრუნებული თანხა არ განიხილება შემოსავლად, აღიარდება როგორც ფინანსური აქტივის კლებით მიღებული რესურსი და წარმოადგენს ბიუჯეტის შემოსულობებს (დაფინანსების წყაროს). შემოსავლად აღიარების პოლიტიკა განსაზღვრულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შესაბამისად და განიხილება როგორც გადახრა სხვას-დან და გამჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. თუ მობრუნებული თანხის ინდენტიფიცირებისთვის არ არის საკმარისი რეკვიზიტები, თანხა აისახება გაურკვეველი თანხების სახაზინო კოდზე, და ის აისახება ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებაში - საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი სახსრების სახით.

შენიშვნა N7-თან -- ძირითადი აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს აღრიცხავს სხვას 45 -ძირითადი აქტივები, საფუძველზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითად აქტივს აღიარებს იმ თარიღით, როდესაც ისინი იქნა მიღებული, მოპოვებული იქნა მათზე საკუთრების უფლება და ახორციელებს სხვას ით განსაზღვრულ კონტროლს. ძირითადი აქტივის აღიარება ხდება საწყისი თვითღირებულების მეთოდით. თვითღირებულება მოიცავს ყველა იმ დანახარჯს, რომელთა გაწევა საჭიროა აქტივის მუშა მდგომარეობაში მოსაყვანად. აქტივის შესასყიდ ღირებულებასთან ერთად ის მოიცავს

ადგილმდებარეობის მოსამზადებელი სამუშაოების, მიტანისა და მონტაჟის, კვალიფიციური სპეციალისტების მიერ გაწეული საკონსულტაციო მომსახურების ხარჯებს, ასევე აქტივის დემონტაჟისა და ადგილმდებარეობის აღდგენის ხარჯებს. ამ შემთხვევაში ყველა დანახარჯის საკასო ოპერაციები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა ძირითადი აქტივების ზრდის მუხლით. დანახარჯები (ტრანსპორტირების და სათანადო მდგომარეობაში მოყვანისთვის საჭირო სხვა დანახარჯები), რომლის ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ არის შესაძლებელი, აღიარდება, სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით საბიუჯეტო კლასიფიკაციით ან/და ანგარიშთა გეგმით განსაზღვრულ, ხარჯის შესაბამის კატეგორიაში. მუნიციპალიტეტი სარგებლობს ინსტრუქციით განსაზღვრული გამონაკლისებით და ძირითადი აქტივების აღრიცხვის გადაფასების მეთოდს არ იყენებს. უსასყიდლოდ ან ნომინალურ ფასად მიღებული ძირითადი აქტივების სამართლიანი ღირებულებით შეფასება მისი აღიარებისას, არ განიხილება გადაფასებად.

ძირითადი აქტივის საბიუჯეტო ორგანიზაციისგან არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღების შემთხვევაში, მოცემული აქტივის აღიარება, სახელმწიფო მმართველობის სექტორის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების პრინციპების გათვალისწინებით, ხდება პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით, ხოლო მუნიციპალიტეტის მიერ კერძო სექტორისგან და საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან, ასევე უცხო ქვეყნის მთავრობებიდან არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულების თანხით. სამართლიანი ღირებულების დადგენა ხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ექსპერტული შეფასებით. იმ შემთხვევაში, როცა მუნიციპალიტეტის მიერ ვერ ხდება ექსპერტულ შეფასებაზე მომსახურების შესყიდვა, შესაბამისი ფინანსური რესურსების არ არსებობის გამო ან ხარჯი-სარგებლიანობის პრინციპით მომსახურების შესყიდვის არაეფექტურობის გამო, ძირითადი აქტივების შეფასება ხდება მიღების დოკუმენტით განსაზღვრული თვითღირებულებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), რის შესახებ ინფორმაცია მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით შენიშვნებში. მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებს, ფინანსურ ანგარიშგებაში ინფორმაციის გამჟღავნების მიზნით, აჯგუფებს არაფინანსური აქტივების და მათზე ოპერაციის საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მეხუთე თანრიგის მიხედვით. გაუმჯობესებაზე გაწეული დანახარჯებით იზრდება ძირითადი აქტივის ღირებულება იმ შემთხვევაში, თუ იგი ზრდის აქტივის გამოყენების ვადას ან ზრდის მის მომსახურების პოტენციალს და ხარისხს. ნებისმიერი სხვა დანახარჯი ფინანსური შედეგების ანგარიშგებაში აღიარდება, როგორც ხარჯი. ძირითადი აქტივების მიმდინარე რემონტის და არსებითი გაუმჯობესების დანახარჯების შეფასების კრიტერიუმი, გარდა სსბასს-ის, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის და სფსს 2014 განსაზღვრული შეფასების კრიტერიუმებისა, დამატებით არ არის განსაზღვრული. სამეურნეო ოპერაციების დაგეგმვის დროს, ხდება შეფასება, მიიღება თუ არა დამატებითი ეკონომიკური სარგებელი თუ მომსახურების პოტენციალი. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ძირითადი აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რომელსაც გამოკლებული აქვს დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი. 2021 წლის 1 იანვრამდე ნულოვანი ღირებულების მქონე ექსპლუატაციაში მყოფი აქტივი, რომელიც აღირიცხულია საცნობარო ანგარიშებზე, ასევე საკუთრებაში არსებულ იმ აქტივებთან დაკავშირებით, რომელთა ღირებულება არ არის განსაზღვრული და აღიარებული, ღირებულების განსაზღვრის შესახებ ყოვლისმომცველი ინფორმაციის მოპოვებისა და სტანდარტის დებულებებთან სრულ შესაბამისობაში მოსაყვანად იყენებს გარდამავალი დებულებით განსაზღვრულ გამონაკლისს და მუნიციპალიტეტი ყველა ძირითადი აქტივების სრულად აღიარებას გეგმავს გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე.

ძირითადი აქტივები, რომელთა მიღება უშუალოდ არ უკავშირდება ორგანიზაციის მიერ ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღებას, აღიარდება ძირითად აქტივად, თუ მათი დახმარებით მიიღება სარგებელი სხვა ძირითადი აქტივებიდან, რაც შეუძლებელია ამ (დამხმარე) აქტივების არსებობის გარეშე. დამხმარე აქტივების აღრიცხვა წარმოებს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით დადგენილი წესების და შეფასების - არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შესაბამისად. განუყოფელი ნაწილი აღიარდება არსებითი გაუმჯობესებად და აისახება აქტივის მიღების ოპერაციად. არის თუ არა ძირითადი აქტივის განუყოფელი ნაწილი, შეფასებას მუნიციპალიტეტი ახდენს შემდეგი კრიტერიუმებით:

ა. არის თუ არა შესაძლებელი დამხმარე აქტივის დემონტაჟი მისი ან/და ძირითადი აქტივის დაუზიანებლად;

ბ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის და მისი სხვა აქტივზე მონტაჟის დანახარჯები არსებითია და არაეფექტურია დამხმარე აქტივის სამართლიანი ღირებულების გათვალისწინებით;

გ. დამხმარე აქტივის დემონტაჟის შემთხვევაში არსებითად მცირდება (ან შეუძლებელია) ძირითადი აქტივიდან ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის შემოდინება.

მუნიციპალიტეტის მიერ საკუთარი მიზნებისთვის შექმნილი ძირითადი აქტივების (საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული საკუთარი სახსრებით კაპიტალის შექმნა) თვითღირებულება, ისე განისაზღვრება როგორც შეძენის შემთხვევაში.

მუნიციპალიტეტი ძირითად აქტივებზე ცვეთის დარიცხვას აწარმოებს წრფივი მეთოდის გამოყენებით, საქართველოს ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით. ძირითადი აქტივების ნარჩენი ღირებულების დადგენა არ ხდება, როგორც უმნიშვნელო და არაარსებითი ღირებულება ცვეთადი თანხის გაანგარიშებაში - საჯარო სექტორის ძირითადი მახასიათებელია ძირითადი აქტივების შესყიდვა მისი მომსახურების პოტენციალის სრულად მოხმარების მიზნით. სრულად გაცვეთილი ცვეთადი აქტივის საჯარო სექტორიდან მიღების შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი მოცემული აქტივს ასახავს შესაბამის საცნობარო ანგარიშზე, პირვანდელი (თავდაპირველი) ღირებულებით. ძირითად აქტივს ცვეთა მას შემდეგ აღარ ერიცხება, როდესაც ხდება აღიარების შეწყვეტა. იმ შემთხვევაში, როცა ძირითადი აქტივი მუნიციპალიტეტს ვეღარ აძლევს მომსახურების პოტენციალს ან ეკონომიკურ სარგებელს, აქტივი გაუფასურებულია. ცვეთადი ძირითადი აქტივის გასვლის შემთხვევაში აღიარება წყდება და საბალანსო ღირებულებით აღიარდება ხარჯად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების შესაბამისად.

იმ ძირითადი აქტივების, რომელთა შესყიდვა ხდება ბიუჯეტით განსაზღვრული ასიგნებების ფარგლებში და უსასყიდლოდ განაწილდება კონტროლირებულ ერთეულებზე, ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის კაპიტალური გრანტების ხარჯებში აღიარდება საბალანსო ღირებულებით.

ძირითადი აქტივების ჩამოწრას მუნიციპალიტეტი ახდენს კომისიური წესით მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

გასაყიდი (პრივატიზაცია) ძირითადი აქტივი, რომელიც, თვითღირებულებაზე ინფორმაციის არარსებობის გამო, არ არის აღიარებული, აუქციონის მიზნებისთვის დადგენილი ღირებულებით აღიარდება არაკლასიფიცირებული შემოსავლის სახით გასაყიდად გამიზნული აქტივების კატეგორიაში. რეალიზაციიდან მიღებული თანხების აღიარების საფუძველია პრივატიზაციიდან მიღებული თანხების ბიუჯეტის შემოსულობებში აღრიცხვის წესები და საქართველოს საბიუჯეტო

კოდექსით და საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული პირობები - ძირითადი აქტივების რეალიზაციის შედეგად დარიცხვის მეთოდით აღიარებული შემოსავლები, ბიუჯეტში მიიმართება შემოსულობების სახაზინო ანგარიშზე და აღიარდება როგორც შემოსულობები არაფინანსური აქტივების კლებით. საბალანსო ღირებულება აისახება რეალიზაციის ხარჯებში - გრძელვადიანი აქტივების გაყიდვასთან დაკავშირებული ხარჯის სახით. გასაყიდად გამიზნულ ძირითად აქტივებს ანგარიშგების თარიღისთვის ცვეთა არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს მემკვიდროებით აქტივებს.

ძირითადი აქტივების ინვენტარიზაციას მუნიციპალიტეტი ატარებს წელიწადში ერთხელ (გარდა უმრავი ქონებისა, რომელიც ტარდება სამ წელიწადში ერთხელ) საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2021 წლის 31 დეკემბრის #364 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ აქტივებისა და ვალდებულებების ინვენტარიზაციის ჩატარების და ინვენტარიზაციის შედეგების საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (სსბასს-ების) საფუძველზე აღრიცხვა-ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით.

მუნიციპალიტეტის მიერ, შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკაში სსბასს 16 - საინვესტიციო ქონება, და სსბასს 32 - შეღავათიანი მომსახურების შეთანხმებები: უფლების გადამცემი, მოთხოვნები შესაბამისად აღრიცხვის წესების და პირობების განსაზღვრამდე, არ ხდება ძირითადი აქტივების რეკლასიფიცირება საინვესტიციო ქონებად ან/და შეღავათიანი მომსახურების აქტივებად. ცვლილებების განხორციელება და სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება იგეგმება მიმდინარე წელს.

შენიშვნა N9-თან არამატერიალური აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არამატერიალურ აქტივებს აღიარებს სსბასს 31- არამატერიალური აქტივები, საფუძველზე, რომლის თანახმადაც არამატერიალური აქტივი არის იდენტიფიცირებადი არამონეტარული აქტივი ფიზიკური ფორმის გარეშე. არამატერიალურ აქტივად აღიარდება აქტივი თუ აქტივი იდენტიფიცირებადია, კონტროლდება მუნიციპალიტეტის მიერ და შესაძლებელია აქტივის თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. იდენტიფიცირებადია აქტივი, თუ იგი:

ა. განცალკევებადია, ე. ი შესაძლებელია მისი გამოყოფა ერთეულიდან და გაყიდვა, გადაცემა, ლიცენზირება, გაქირავება ან გაცვლა, ცალკე ან დაკავშირებულ ხელშეკრულებასთან, იდენტიფიცირებად აქტივთან ან ვალდებულებასთან ერთად, იმის მიუხედავად, აქვს თუ არა განზრახული ერთეულს ამის გაკეთება; ან

ბ. წარმოიქმნება დაკავშირებული სახელშეკრულებო ან სხვა იურიდიული უფლებებით მიუხედავად იმისა, არის თუ არა ეს უფლებები გადაცემადი ან გამოყოფადი ერთეულისგან ან სხვა უფლებებისგან და ვალდებულებებისგან.

სსბასს თანახმად, ერთეული აკონტროლებს აქტივს, თუ მას გააჩნია აქტივისგან მომავალი ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღების უფლება და შეუძლია ამ სარგებელზე ან მომსახურების პოტენციალზე სხვების მიერ წვდომა შეზღუდოს. საწყისი აღიარების შემდეგ, არამატერიალური აქტივი უნდა აისახოს ნებისმიერი აკუმულირებული ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის ოდენობით შემცირებული თვითღირებულებით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ანგარიშგების თარიღისთვის არამატერიალური აქტივი შეფასებულია თვითღირებულებით. განსაზღვრული სასარგებლო ვადის მქონე აქტივებს, მოქმედ კანონმდებლობის შესაბამისად ერიცხება ამორტიზაცია წრფივი მეთოდით ფინანსთა მინისტრის #289 ბრძანებით დამტკიცებული „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“ ინსტრუქციის მიხედვით და ამორტიზაციის თანხა გროვდება ამორტიზაციის დამაგროვებელ ანგარიშზე, ამავდროულად საანგარიშო პერიოდის ამორტიზაციის თანხა აღიარდება ხარჯად. მომსახურების ვადა განსაზღვრულია 2021 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული ამორტიზაციის ნორმების შესაბამისად და 2021 წლის 1 იანვრისთვის საბალანსო ღირებულება, აღრიცხვა-ანგარიშგების მიზნებითვის მიჩნეულია საწყის ღირებულებად.

არამატერიალური აქტივის აღიარება წყდება:

ა. მისი გასვლისას (არაგაცვლითი ოპერაციით გასვლის ჩათვლით); ან

ბ. როდესაც არავითარი მომავალი ეკონომიკური სარგებელი ან მომსახურების პოტენციალი არ არის მოსალოდნელი აქტივის გამოყენებისა და შემდგომი გასვლის შედეგად.

შენიშვნა N12-თან - სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივებია: ფასეულობები; დაუმთავრებელი მშენებლობა; აქტივები, რომელთა საკუთრების უფლება ჯერ არ არის მოპოვებული ან სხვა ერთეულებზე გადასაცემი და მიღებული/განკუთვნილი; საოპერაციო იჯარით მიღებული ქონების არსებითი გაუმჯობესება; გასაყიდად გამიზნული გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები; ზრდის პროცესში მყოფი ბიოლოგიური აქტივები; დაუმთავრებელი არამატერიალური აქტივი და სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივები. აქტივები, რომელსაც მუნიციპალიტეტი არ იყენებს საოპერაციო საქმიანობაში, და რომლის პრივატიზაციის გადაწყვეტილება არ არის მიღებული, საკუთრებაშია არა მუნიციპალიტეტის კომერციული მიზნებისთვის, არამედ იჯარით გასაცემად - ბიუჯეტში დამატებითი შემოსავლების მიღების მიზნით. ამასთან ადგილობრივი თვითმმართველობის ქონების იჯარაში აუქციონის წესით გადაცემის შემთხვევაში, უპირატესობა ეძლევა მოიჯარეს მიერ გრძელვადიან საიჯარო ხელშეკრულებებს. შედეგად იჯარით გაცემული აქტივების აღრიცხვის წესი მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილია საოპერაციო იჯარის მიხედვით. საიჯარო გადასახდელები ხელშეკრულების პირობების შესაბამისად აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ფინანსური იჯარიდან მისაღები გრძელვადიანი დებიტორული დავალიანების აღიარება სსბასს მიხედვით არ ხდება. იგეგმება საიჯარო ხელშეკრულების პირობების სსბასს-თან შესაბამისობის შეფასება და, ფინანსური იჯარის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩამოყალიბება, რომლის მიხედვითაც, სტანდარტების მოთხოვნების დაკმაყოფილების შემთხვევაში, მოხდება იჯარით გაცემული აქტივების ფინანსური იჯარის სახით აღრიცხვა. არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღიარებულია საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივების არსებით გაუმჯობესებას, რომლის სააღრიცხვო პოლიტიკა შეეესაბამება სსბასს 45- მირითადი აქტივების, მოთხოვნებს. საოპერაციო იჯარით მიღებული აქტივზე კაპიტალური დანახარჯები საბიუჯეტო კლასიფიკაციით გაწეულია მირითადი აქტივების ზრდის (შემენის) მუხლიდან და ანგარიშთა გეგმის მიხედვით აღიარებულია დაუმთავრებელი აქტივების ჯგუფში. ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მოქმედი კანონმდებლობით, სასარგებლო მომსახურების ვადად განსაზღვრულია საიჯარო შეთანხმებით (ხელშეკრულებით) დადგენილი იჯარის ვადა და გამოიყენება

ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდი. სსბას 43 -იჯარა, თანახმად იჯარით აღებული ქონება აღრიცხულია საოპერაციო იჯარად, ვინაიდან არ არის დაკმაყოფილებული ფინანსური იჯარის კრიტერიუმები, რა დროსაც იჯარით მიღებული აქტივი აღიარდება საბალანსო მუხლად და ამავდროულად აღიარდება ვალდებულება ფინანსური იჯარით. საოპერაციო იჯარაზე შექმნილია საცნობარო ანგარიში სადაც ასახულია საკუთრების უფლების გარეშე გადმოცემული აღნიშნული აქტივი.

მუნიციპალიტეტის მიერ სხვა არაფინანსური გრძელვადიანი აქტივების სახით აღირიცხება დაუმთავრებელი აქტივი, რომლის აღრიცხვის წესები და პირობები განსაზღვრულია სსბას 145 - ძირითადი აქტივების, მოთხოვნების საფუძველზე. დაუმთავრებელ აქტივებს მოქმედი კანონმდებლობით და სსბას შესაბამისად, ცვეთა არ ერიცხება. დასრულების შემდეგ კონვერსიით აღიარდება ძირითად აქტივად. საანგარიშო პერიოდში დაუმთავრებელ აქტივზე დანახარჯები არ გაწეულა და საბალანსო ღირებულება უცვლელია. ანგარიშგების თირილისთვის გაუფასურების ნიშნები არ გამოკვეთილა. დაუმთავრებელ აქტივებზე შესყიდვის დანახარჯები გაიწევა ძირითადი აქტივების შეძენის მუხლიდან და ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში აისახება, როგორც არაფინანსური აქტივების ზრდა. მუნიციპალიტეტის მიერ დაუმთავრებელი აქტივების ღირებულების შეფასება ხდება გაწეული დანახარჯებით ღირებულებით, რომელიც ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან გაიწევა წინასწარი გადახდებით (ავანსად) თუ ეს გათვალისწინებულია შესყიდვის ხელშეკრულების პირობებით. დაუმთავრებელი აქტივების აღიარება საფუძველია მუნიციპალიტეტის მიერ ვალდებულების აღიარების იმ შემთხვევაში, როცა შესყიდვის ხელშეკრულება ითვალისწინებს ეტაპობრივ გადახდებს შესრულებული სამუშაოების მოცულობის მიხედვით და აქტივის მოწოდების შედეგად წარმოქმნილი ვალდებულებების დასაფარად, გადახდები ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან წარმოებს სტანდარტულად.

სხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების კატეგორია მოიცავს გასაყიდად გამიზნულ არაფინანსურ აქტივებს. გასაყიდად გამიზნული აქტივების სააღრიცხვო პოლიტიკა გამჟღავნებულია მე-7 შენიშვნაში.

შენიშვნა N13-თან - ფინანსური ვალდებულებები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მოკლევადიანი ნასესხები თანხების სახით ასახულია მოკლევადიანი სესხები საბიუჯეტო სახსრებით, ეროვნული ვალუტის მიხედვით. სასესხო ვალდებულებად აღიარებულია არაფინანსური აქტივების სესხის სახით მიღების შედეგად წარმოქმნილი ფინანსური ვალდებულების მიმდინარე გადასახდელები, რომლის დაფარვის ვალდებულება მუნიციპალიტეტს ეკისრება მომდევნო საანგარიშგებო საბიუჯეტო წელს. სესხის მოცულობა განსაზღვრულია მიღებული არაფინანსური აქტივების თვითრჩეულების შესაბამისად. გრძელვადიან ვალდებულებებად განიხილება ყველა ის ვალდებულება, რაც არ წარმოადგენს მოკლევადიან ვალდებულებას, და წარმოადგენს აღნიშნული სასესხო ვალდებულების ნაწილს, რომლის დაფარვაც გათვალისწინებულია შეთანხმების მიხედვით მომდევნო საბიუჯეტო წლის შემდგომ პერიოდებში.

შენიშვნა N14-თან - მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები, გარდა პროცენტისა, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

ფინანსური ვალდებულებების და კრედიტორული დავალიანებების კლასიფიცირებისას გაითვალისწინება სსბას 1-ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა, მოთხოვნები მოკლევადიან და

გრძელვადიან ვალდებულებებზე კლასიფიცირების თაობაზე და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები. კრედიტორული დავალიანებები, ანარიცხები და სხვა ვალდებულებები აღირიცხება სსბასს 19 – ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად და საბიუჯეტო კლასიფიკაციის, ანგარიშთა გეგმის და სსბასს გამოყენების წესის შესახებ ინსტრუქციების მოთხოვნების გათვალისწინებით. ფინანსურ ვალდებულებას მუნიციპალიტეტი აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. ვალდებულება ანუღირდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი დაიფარა, გაუქმდა ან ხანდაზმულია.

მოკლევადიანი საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს საბიუჯეტო ორგანიზაციების მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს გადასახადების სახეების მიხედვით. თანამშრომლებთან დაკავშირებული მოკლევადიანი გადასახდელები აერთიანებს თანამშრომლების მიმართ სხვადასხვა მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, მათ შორის, შრომის ანაზღაურებასთან დაკავშირებით, ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთ მივლინებებთან დაკავშირებით და სხვ. საქონლისა და მომსახურების მოწოდებასთან დაკავშირებით მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომლებიც უკავშირდება საქონლისა და მომსახურების მოწოდებას. გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები მოიცავს სხვადასხვა გრძელვადიანი არაფინანსური აქტივის (მათ შორის, ძირითადი აქტივის, არამატერიალური აქტივის და ა.შ) მოწოდებასთან დაკავშირებულ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს. სხვა მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებები აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან კრედიტორულ დავალიანებებს, რომელთა ასახვა არაა გათვალისწინებული მოკლევადიანი კრედიტორული დავალიანებების სხვა ანგარიშებზე. გადასახდელი პროცენტი აერთიანებს ისეთ მოკლევადიან გადასახდელ პროცენტებს, რაც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს, ფინანსური იჯარით აღებულ აქტივებს.

კრედიტორული დავალიანების აღიარების კრიტერიუმად სსბასს - ით განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან ერთად, მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს „საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ მოთხოვნას - ფინანსური ვალდებულების აღიარება ასიგნებების ფარგლებში, გარდა კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევებისა. მუნიციპალიტეტი იყენებს ინსტრუქციით დადგენილ გამონაკლისებს - შესაბამისი ბიუჯეტის ასიგნებების არარსებობის შემთხვევაში, საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური მომსახურების და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად სხვა უწყვეტი მომსახურების შესყიდვისას, დასაშვებია ოპერაციების აღრიცხვა პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტების მიღების/შექმნის თარიღით და მიკუთვნება იმ პერიოდის ანგარიშგებაზე, რომელ პერიოდშიც მოხდა მათი მიღება/შექმნა. კრედიტორული დავალიანებების აღიარება საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ, საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად (როგორც მრავალწლიანი ხელშეკრულების), ასევე სხვა გრძელვადიანი ვალდებულებების შემთხვევაში, არ ითვალისწინებს მიმდინარე წლის ასიგნებების არსებობას. დავალიანების დაფარვა მომდევნო საბიუჯეტო წელს ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშგებაში, სახაზინო მომსახურების პრინციპების შესაბამისად, აისახება მიმდინარე ხარჯებად და გადახდის საფუძვლად გამოიყენება წინა წლის სამეურნეო ოპერაციის დამადასტურებელი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტი. არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი მოკლევადიანი (მიმდინარე) კრედიტორული დავალიანებები საბიუჯეტო წლის ფარგლებს გარეთ და არაფინანსური აქტივების მოწოდებით წარმოქმნილი გრძელვადიანი კრედიტორული დავალიანებების სახით, აღირიცხება ინფრასტრუქტურული ძირითადი აქტივების მომავალში გადახდის პირობით შესყიდვის დროს (აქტივის სრული თვითღირებულების აღიარებით) კანონმდებლობით ან/და ხელშეკრულების პირობებით

განსაზღვრული „საგარანტიო თანხები“, რომელიც მომწოდებელს უნაზღაურდება აქტივის მიღების წლის მომდევნო საანგარიშო წლებში იმ მოცულობით, როგორც არის დადგენილი შესყიდვის პირობებით.

წინა წლების ფინანსური ვალდებულებების ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან დაფარვის შემთხვევაში, გადახდა ხდება საბიუჯეტო კლასიფიკაციის იმავე მუხლებიდან, რომელიც შეესაბამება სამეურნეო ოპერაციის ეკონომიკურ შინაარსს, გარდა იძულების წესით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან თანხის ჩამოჭრის შემთხვევისა, როცა საკასო ხარჯის ასახვა ხდება მიმდინარე ტრენსფერების, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის კატეგორიაში.

ვალდებულებები დეპოზიტებით აისახება ორგანიზაციის სახაზინო ანგარიშზე ან/და კომერციულ ბანკის ანგარიშზე დროებით განთავსებული თანხები, რომელიც საბოლოოდ მიიმართება ბიუჯეტში ან უბრუნდება გადამხდელს. პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები არ აღიარდება საბალანსო მუხლად.

არამონეტარული (არაფულადი) ოპერაციებით ვალდებულებების დაფარვა აღიარდება აქტივების ან/და მომსახურების მიწოდების შემთხვევაში.

საანგარიშო პერიოდში ყველა მავალდებულებელი მოვლენა იყო კანონმდებლობის ან/და სახელმწიფოებრივი პირობების საფუძველზე წარმოშობილი, სსბასს მიხედვით აღიარებულია და დაფარულია ანგარიშგების თარღისთვის; ხოლო სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი ვალდებულებები და პირობითი აქტივები, შესაბამისად, კონსტრუქციული მოვალეობით მავალდებულებელი მოვლენა არ წარმოშობილა და კრედიტორული დავალიანება და ანარიცხი მუნიციპალიტეტის მიერ არ აღიარებულა. ანარიცხებით ვალდებულების აღიარება ხდება შესაბამისი საბიუჯეტო ასიგნების გარეშე.

პირობითი ვალდებულება არის:

ა. შესაძლო ვალდებულება, რომელიც წარმოიქმნება წარსული მოვლენებისაგან და რომლის არსებობაც დადასტურდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ადგილი ექნება ან არ ექნება ერთ ან უფრო მეტ განუსაზღვრელ მომავალ მოვლენას, რომლებიც ერთეულის სრული კონტროლის ქვეშ არ იმყოფება; ან

ბ. ამჟამინდელი ვალდებულება, რომელიც გამომდინარეობს წარსული მოვლენებისაგან, მაგრამ არ არის აღიარებული, ვინაიდან:

- ნაკლებად სავარაუდოა, რომ ვალდებულებების დასაფარად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მატერებელი რესურსების გადინება; ან
- ვერ ხერხდება ვალდებულებათა თანხის შეფასება საფუძვლიანად და საიმედოდ.

მოვალეობა, რომლის საიმედოდ შეფასება შეუძლებელია, ვალდებულებად არ აღიარდება და აისახება პირობით ვალდებულებად.

სასამართლო და სხვა ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ დაკისრებულ ვალდებულებაზე, რომელზედაც მუნიციპალიტეტს გააჩნია სოლიდარული პასუხისმგებლობა, პირობით ვალდებულებას წარადგენს იმ ნაწილში, რომელიც სხვა მხარის მიერ დაიფარება. მოვალეობის საიმედოდ შეფასებისთვის დადგენილია „მოსალოდნელი შედეგების დიაპაზონი“, რომელიც გამოიყენება ანარიცხების აღიარებისათვის, შემდეგი სახით: ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობა - 50%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობა 50 %-დან 80%-მდე; ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობა -80% ზე მეტი. ვალდებულების წარმოშობის დაბალი ალბათობის შემთხვევაში ინფორმაციას მჟღავნდება ფინანსური ანგარიშგების განმარტებით ბარათში; ვალდებულების წარმოშობის საშუალო ალბათობის შემთხვევაში - ასახავს პირობით ვალდებულებას;

ვალდებულების წარმოშობის მაღალი ალბათობის შემთხვევაში - აღიარებს ანარიცხებს (გარდა იმ შემთხვევისა როდესაც შეუძლებელია საიმედოდ შეფასება).

ანგარიშგების თარიღისთვის პირობით ვალდებულებები მუნიციპალიტეტს არ ერიცხება.

მუნიციპალიტეტი სსბასს 19 განსაზღვრული წამგებიანი ხელშეკრულებების შემთხვევები არ აქვს და მასთან დაკავშირებული ანარიცხების შექმნის წესები და პირობები არ არის დადგენილი.

შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან - შენიშვნა N17 თან საგადასახადო შემოსავლები, შენიშვნა N18-თან -- შემოსავლები გრანტებიდან და შენიშვნა N19-თან - ტრანსფერები და სხვა არაკლასიფიცირებული შემოსავლები, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტი არაგაცვლითი ოპერაციებით, მათ შორის სასაქონლო ფორმით, მიღებული შემოსავლების აღრიცხვას დარიცხვის მეთოდით აწარმოებს სსბასს 23 – „შემოსავალი არაგაცვლითი ოპერაციებიდან“, საფუძველზე. შემოსავლები აღიარდება, როდესაც სავარაუდოა ეკონომიკური სარგებლის ან მომსახურების პოტენციალის მიღება და მისი საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. შემოსავლად აღიარება ხდება უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტს აქვს შემდეგი სახის შემოსავლები არაგაცვლითი ოპერაციებიდან:

ა. გადასახადები

ბ. გრანტები

გ. ჯარიმები, სანქციები და საურავები

დ. ტრანსფერები (ნებაყოფილებითი), რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული

გადასახადები მუნიციპალიტეტის მიერ აღირიცხება საკასო მეთოდით. სტანდარტის მოთხოვნიდან გადახრა ძალაშია, ხაზინის ელექტრონული მთავარი წიგნის შემოსავლის აღრიცხვის ფუნქციონალის სრულად ამოქმედებამდე. საგადასახადო კანონმდებლობით არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად წარმოქმნილი აქტივის (ბიუჯეტის ფულადი სახსრების სახით) განსაზღვრების და აღიარების კრიტერიუმები (აღრიცხვის საკასო მეთოდის გამოყენებით), და შედეგად შემოსავლის აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. შეცდომით აღიარებული საგადასახადო შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით. საგადასახადო კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტი არ იღებს გადასახადების საავანსო შემოსულობებს. გრანტების სახით მუნიციპალიტეტი იღებს შემოსავლებს მონეტარული (ფულადი) ფორმით და არამონეტარული (არაფულადი) ფორმით. ფულადი ფორმით მიღებული გრანტის სახეობა ბიუჯეტის შემდეგი შემოსავლები:

ა. საერთაშორისო ორგანიზაციებიდან მიმდინარე დანიშნულების გრანტები;

ბ. მიზნობრივი ტრანსფერი დელეგირებული უფლებამოსილების განსახორციელებლად;

გ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს მთავრობის სარეზერვო ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

დ. სპეციალური ტრანსფერი საქართველოს რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან გამოყოფილი თანხებით;

ე. კაპიტალური ტრანსფერი;

ვ. მიმდინარე ტრანსფერი;

ზ. გრანტები თვითმმართველი ერთეულის სსიპ(ებ)-დან/ა(ა)იპ(ბ)-დან;

თ.სხვა არაკლასიფიცირებული გრანტები;

ი. სხვა კაპიტალური გრანტები სახელმწიფო ბიუჯეტიდან.

გრანტით მიღებული ბიუჯეტის ფულადი სახსრების გამოყენებაზე დაკისრებული შეთანხმებები წარმოდგენილია კანონებსა და სამართლებრივ ნორმებში და თავისი შინაარსით სამართლებრივად ქმედითუნარიანია. გრანტის მიღების შეთანხმება შინაარსით წარმოადგენს „შეზღუდვას“, საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული (ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის ტრანსფერების გადაცემის მარეგულირებელი) კანონმდებლობის თანახმად. თუ შემოსავალი მიიღება „შეზღუდვით“ (როცა აქტივის უკან დაბრუნების ვალდებულება არ არის), მუნიციპალიტეტი აღიარებს შემოსავალს. იმ შემთხვევაში, როცა აქტივს თან მოჰყვება კონკრეტული პირობა („შემოსავალი პირობით“), მუნიციპალიტეტი აღიარებს ვალდებულებას, ხოლო შემოსავალი აღიარდება პირობით განსაზღვრული ვალდებულების შესრულებისას. ანგარიშგების თარიღისთვის მუნიციპალიტეტს ერიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ღონისძიებების დასაფინანსებლად მიღებული გრანტები, რომელიც მიღებულია „პირობით“ და ჯერ არ არის გამოყენებული იმ პროექტების მიზნებისთვის, რომლის დაფინანსებაც გათვალისწინებულია პირობით. თანხა ასახულია ვალდებულებებში წინასწარმიღებული შემოსავლების სახით.

მუნიციპალიტეტის მიერ ადმინისტრირებული ჯარიმები, სანქციები და საურავების სახით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით, ხოლო დანარჩენი, როგორც გამონაკლისი, საკასო მეთოდით, ვინაიდან მათი ადმინისტრირება კანონმდებლობით ხდება ცენტრალური ხელისუფლების ორგანოების მიერ და პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტთან წვდომა მუნიციპალიტეტს არ გააჩნია, სანამ ხაზინის მთავარ წიგნის ფუნქციონალი ამუშავდება. ჯარიმების დაკისრების თაობაზე მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ ჯარიმის დარიცხვის მეთოდით შემოსავლად აღიარებით მისაღები თანხა შეესაბამება აქტივის კრიტერიუმებს - სავარაუდოა აქტივთან დაკავშირებული მომავალი ეკონომიკური სარგებელისა და მომსახურების პოტენციალის შემოდიდება ერთეულში, და შესაძლებელია აქტივის რეალური ღირებულების საიმედოდ შეფასება; კანონმდებლობით განსაზღვრული ნორმებით მუნიციპალიტეტს გააჩნია სამართლებრივად ქმედითი მოთხოვნა, და შესაბამისად დაკმაყოფილებულია შემოსავლად აღიარებაზე სტანდარტის მოთხოვნები. შემოსავალი მიეკუთვნება მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი პირველადი აღრიცხვის დოკუმენტით (ჯარიმის ქვითრით/ოქმით) განსაზღვრულ საანგარიშგებო პერიოდს.

მუნიციპალიტეტის მიერ მიღებული ტრანსფერები, როგორც არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული ფულადი ფორმით შემოსავლები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით. ტრანსფერებით მიღებული შემოსავლების დარიცხვის მეთოდით აღიარება ხდება შემოსავლების უპირობო მოთხოვნის შემთხვევაში, რაც დადასტურებულია შესაბამისი სამსახურის მიერ, ტრანსფერის მიღებაზე არსებული შეთანხმების შინაარსის მიხედვით. მუნიციპალიტეტი არ აღიარებს დაპირებულ ობიექტებს აქტივების ან შემოსავლის სახით. თუ შემდგომში ხდება დაპირებული ობიექტის გადაცემა, იგი აღიარდება როგორც საჩუქარი ან შემოწირულობა. სსბას 19-ის მოთხოვნათა თანახმად დაპირებები პირობით აქტივებად მჟღავნდება განმარტებით შენიშვნებში. შეთანხმების შინაარსის შესაბამისად, ტრანსფერით მიღებული შემოსავალი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდში, როდესაც დადასტურდება მიღების სამეურნეო ოპერაცია.

სახელმწიფოსადმი მიყენებული ზიანის ანაზღაურებიდან მიღებული შემოსავალი, დარიცხვის მეთოდით აღიარდება მუნიციპალური სამსახურების მიერ კანონმდებლობის შესაბამისად ზიანის დაკისრების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო პირობების დარღვევის გამო დაკისრებული პირგასამტეხლოები, აღირიცხება მუნიციპალიტეტის სამსახურების და კონტროლირებული ერთეულების მიერ დადგენილი ფორმით ინფორმაციის წარმოდგენის შემთხვევაში.

არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად მიღებული აქტივის თავდაპირველი შეფასება ხდება მისი მიღების თარიღისთვის არსებული სამართლიანი ღირებულებით, თუ აქტივი კერძო სექტორიდან მიიღება. აღნიშნული მოთხოვნა არ ვრცელდება სასაქონლო ფორმით საჯარო სექტორის ერთეულიდან მიღებული შემოსავლების აღიარების დროს. საანგარიშო პერიოდში მიღებული აქტივების აღიარებაზე ინფორმაციები გამდავებულია მე-3, მე-6 და მე-8 შენიშვნაში, რაც წარმოადგენს სასაქონლო ფორმით არაგაცვლითი ოპერაციებით მიღებული შემოსავლების სააღრიცხვო პოლიტიკას. არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული მომსახურებების შემთხვევაში მუნიციპალიტეტი შემოსავლებს არ აღიარებს შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, რის შესახებაც ინფორმაციას განმარტებით შენიშვნებში ამჟღავნებს სსბასს მოთხოვნების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდში უსასყიდლოდ მომსახურებები მუნიციპალიტეტს არ მიუღია.

შენიშვნა N20 თან - შემოსავლები გაცვლითი ოპერაციებიდან, დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გამჟღავნება

მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავლის აღრიცხვა დარიცხვის მეთოდით წარმოებს სსბასს 9 – “შემოსავალი გაცვლითი ოპერაციებიდან”, განსაზღვრული წესის და მოთხოვნების მიხედვით. ა(ა)იპ- აღრიცხავს გაცვლითი ოპერაციებისა და მოვლენების შედეგად წარმოშობილ შემდეგი სახის შემოსავლებს:

- ა) მომსახურების გაწევა;
- ბ) საქონლის გაყიდვა;
- გ) სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენებით პროცენტების და დივიდენდების მიღება.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლის არაგაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლიდან გამიჯვნა მუნიციპალიტეტის მიერ ოპერაციის შინაარსის მიხედვით ხდება, რომლის იდენტიფიცირებისთვის დადგენილი მოთხოვნების შესრულების შემთხვევაში ივსება შესაბამისი ბუღალტრული აღრიცხვის პირველადი დოკუმენტი, რომელთა დამტკიცების წესები ითვალისწინებს ფორმის დასახელებაში მითითებას, ოპერაცია გაცვლითია თუ არაგაცვლითი.

შემოსავლად აღიარება ხდება სტანდარტის შესაბამისად, უპირობო მოთხოვნების წარმოქმნის შემთხვევაში. მუნიციპალიტეტის შემოსავალი, კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ერთეულის მიერ თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის მიღებული ან მისაღები მომსახურების პოტენციალის, ასევე ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას. ასევე, მუნიციპალიტეტის კონტროლირებული ერთეულების მიერ, ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელით ან მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ან მიღებული ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხას.

მუნიციპალიტეტი ითვალისწინებს სტანდარტის კრიტერიუმების პრაქტიკაში გამოყენების მითითებებს და გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის ბუღალტრული აღრიცხვის პრაქტიკულ გამოცდილებას და ბუღალტრულ აღრიცხვაზე მომუშავეთა უნარ-ჩვევებს. გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლის სახეების მიხედვით, შემოსავლების სპეციფიკის გათვალისწინებით, დადგენილია შეფასების პირობები - თუ როდის მიიჩნევა სტანდარტით განსაზღვრული კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულად და შეიძლება შემოსავლის აღიარება.

მომსახურების გაწევის ოპერაცია მუნიციპალიტეტის მიერ ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა).

მომსახურების გაწევის შედეგად მიღებული შემოსავლებია აგრეთვე ადმინისტრაციული მოსაკრებლები და გადასახდელები. ადმინისტრაციული მოსაკრებლები შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, წარმოადგენს საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციის კატეგორიას, ხოლო სსბასს თანახმად არის მომსახურებით მიღებული შემოსავლები. მომსახურება გაიწევა კანონმდებლობის შესაბამისად (ხელშეკრულებები არ ფორმდება). თითოეული მხარის უფლებები განსაზღვრულია მოსაკრებლების შესახებ კანონმდებლობით.

ხელშეკრულების საფუძველზე გაწეული მომსახურებით მიღებული შემოსავლების საიმედოდ შეფასების პირობების დასაკმაყოფილებლად, მუნიციპალიტეტს სხვა მხარეებთან შეთანხმებული აქვს შემდეგი საკითხები:

- ა. თითოეული მხარის უფლებები, მომსახურების მიწოდებასა და მიღებასთან დაკავშირებით;
- ბ. გასაცვლელი ანაზღაურების პირობები;
- გ. ანგარიშსწორების წესი და ვადები.

თუ შეუძლებელია მომსახურების გაწევის ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, შემოსავალი არ აღიარდება.

სხვა პირთა მიერ ერთეულის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად წარმოშობილი შემოსავალია:

- ა. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტები;
- ბ. ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების და კერძო საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდები.

დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტების სახით მიღებული შემოსავლების აღიარების დროა მხარეთა შეთანხმებით, ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული საანგარიშგებო თვის თარიღი, როცა მუნიციპალიტეტს წარმოემოზა უპირობო მოთხოვნის უფლება. დეპოზიტებზე და ანგარიშებზე დარიცხული პროცენტებით მიღებული შემოსავლების სახით კომერციული ბანკის მიერ ჩარიცხული სარგებლის და აღიარებული შემოსავლების მოცულობების შეუსაბამობის შემთხვევაში, მუნიციპალიტეტი კომერციულ ბანკთან აფორმებს ურთიერთშედარების აქტს და აქტის შედეგები საანგარიშგებო პერიოდში აღრიცხვაში აისახება სტანდარტების მოთხოვნების მიხედვით: ზუსტდება აღიარებული შემოსავალი ზრდის ან/და კლების მიმართულებით და შესაბამისი თანხით აისახება ბუღალტრულ ოპერაციებში: წარმოიშობა ან დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანება და იმავდროულად გასწორდება საკასო ოპერაციებით ან გაითვალისწინება მომავალი თვის ანგარიშსწორების დროს, ხელშეკრულების პირობების თანახმად.

ადგილობრივი ხელისუფლების წილობრივი მონაწილეობით მოქმედი საწარმოების მოგებიდან მიღებული დივიდენდების სახით შემოსავლების აღიარების დროა მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მუნიციპალიტეტის შესაბამისი ორგანოს გადაწყვეტილება დივიდენდების ბიუჯეტში ჩარიცხვის თაობაზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ საქონლის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების დამახასიათებელი სპეციფიკაა, რომ საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკებისა და სარგებლის გადაცემა ემთხვევა მყიდველისათვის იურიდიული ან ქონებრივი უფლებების გადაცემას და ამ მომენტში ითვლება სააღრიცხვო პოლიტიკით დადგენილი პირობა შესრულებულად და დასტურდება პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტით. მოქმედი კანონმდებლობით დადგენილი გაყიდვის წესები და პირობები აკმაყოფილებს სსბასს 12 - სასაქონლო-მატერიალური ფასეულობები, მატერიალური მარაგების განმარტებას (მუხლი 9. (გ) პუნქტი. - ინახება გაყიდვის ან განაწილებისათვის ოპერირების ჩვეულებრივ რეჟიმში) და მუნიციპალიტეტის მიერ, გასაყიდი საქონლის ღირებულების შეფასების

ექსპერტული დასკვნა, განიხილება მატერიალური მარაგების ღირებულების ნეტო სარეალიზაციო ღირებულებად, რადგან გაყიდვისათვის სტანდარტით განსაზღვრული პირობა - „შესაძლებელია მომსახურებაზე უკვე გაწეული და ხელშეკრულების მთლიანად შესრულებისთვის საჭირო დანახარჯების საიმედოდ შეფასება“ მუნიციპალიტეტის მიერ არ გაითვალისწინება, ვინაიდან ღირებულების და მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, მომსახურების გაწევა და შემოსავლების მობილიზაცია, წარმოადგენს საოპერაციო საქმიანობას, რომლის განხორციელება ფინანსდება საბიუჯეტო ასიგნებების ფარგლებში და შემოსავლების სახეების მიხედვით გაწეული დანახარჯების იდენტიფიცირება მისი საიმედო შეფასების მიზნით, არ არის შესაძლებელი. რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში აისახება შემოსულობების შესაბამის სახაზინო კოდებზე.

იჯარით მიღებული შემოსავლები, არის შემოსავლები მიღებული სხვა პირთა მიერ მუნიციპალიტეტის კუთვნილი აქტივების გამოყენების შედეგად ან/და მომსახურების რეალიზაციით; მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით მიღებული შემოსავლის სახეებია:

- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების საკუთრებაში არსებული მიწის იჯარიდან და მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან, მიღებული შემოსავალი;
- ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებული მანქანა-დანადგარების და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან მიღებული შემოსავალი.

იჯარით მიღებული შემოსავლების, როგორც გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებულის, აღრიცხვის წესებში და პირობებში გათვალისწინებულია სსბასს 43 -იჯარა., წესები, პირობები და მოთხოვნები - იჯარის კლასიფიცირების მიზნებისთვის და ასევე შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნები - შემოსავლების სახეების კლასიფიცირების მიზნებისთვის.

მუნიციპალიტეტის მიერ იჯარით გაცემული ქონება კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად. იჯარა კლასიფიცირებულია საოპერაციო იჯარად შინაარსის მიხედვით, მიუხედავად ქონების გადაცემის სხვადასხვა ფორმებისა. არაწარმოებული აქტივის სხვა ერთეულზე სარგებლობაში გადაცემით მიღებული შემოსავალი - რენტა, არის იჯარით შემოსავალი. საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, რენტა მიიღება მიწის, როგორც სსბასს 45 თანახმად, ძირითადი აქტივის იჯარით ან გაქირავებით; წარმოებული აქტივების იჯარით განსაზღვრული შემოსავლები აღიარდება როგორც საქონლისა და მომსახურების რეალიზაციით მიღებული შემოსავლები - შემოსავალი შენობებისა და ნაგებობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) და შემოსავალი მანქანა-დანადგარებისა და მოწყობილობების იჯარაში ან მართვაში (უზურფრუქტი, ქირავნობა და სხვა) გადაცემიდან. ეს შემოსავლები მიიღება არაწარმოებული აქტივების გამოყენებაზე და წარმოებული აქტივებით მომსახურებაზე ხელშეკრულებების საფუძველზე. ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით შემოსავალი დარიცხვის მეთოდით აღიარდება.

იჯარით მიღებული შემოსავლების აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილებამდე, ბიუჯეტის შემოსავლებში ჩარიცხული იჯარის გადასახდელები, თანხის ჩარიცხვის დამადასტურებელი სახაზინო ამონაწერების საფუძველზე, აღირიცხება ფინანსურ აქტივად და ამავდროულად ვალდებულებად, წინასწარ მიღებული შემოსავლის სახით. როცა მუნიციპალიტეტი შეასრულებს მიღებულ რესურსებთან მიმართებით ვალდებულებად აღიარებულ მიმდინარე მოვალეობას და დადასტურდება მეიჯარის

მიმართ უპირობო მოთხოვნის წარმოშობა, ამცირებს აღიარებული ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და აღიარებს ამ შემცირების ტოლი თანხის შემოსავალს.

საანგარიშო პერიოდში არაფულადი ოპერაციებით (ბარტერული და სხ.) მუნიციპალიტეტის მიერ შემოსავლის მიღების შემთხვევების არ არსებობის გამო, ბარტერული და სხვა ფორმით შემოსავლების აღრიცხვის წესები და პირობები სააღრიცხვო პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული.

გაცვლითი ოპერაციების შედეგად მიღებული შემოსავლების აღრიცხვისთვის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყენება ბუღალტრული პირველადი აღრიცხვის როგორც გარე, ასევე შიდა ფორმები.

სტანდარტის პირობების თანახმად, მუნიციპალიტეტის მიერ გაცვლითი ოპერაციით მიღებული ბიუჯეტის შემოსავლის სამართლიანი ღირებულების დადგენა არ ხდება, ვინაიდან ანაზღაურება ხდება ფულადი სახსრებით და შესაბამისად, შემოსავლის თანხაც მიღებული ან მისაღები ფულადი სახსრების ტოლია.

თუ თანხა უკვე ასახულია შემოსავალში, რომლის ამოღების ალბათობა ნულის ტოლია, მუნიციპალიტეტის მიერ აღიარდება როგორც ხარჯი იმ პერიოდში, როცა მოქმედი კანონმდებლობით დადგინდა შემოსავლის აღიარებით წარმოქმნილი აქტივის არარეალურობა (არარეალური დებიტორული დავალიანება). არარეალური დებიტორული დავალიანების, როგორც სააღრიცხვო შეფასების ცვლილების შედეგის ასახვის წესები განსაზღვრულია სსბასს 19 - ანარიცხები, პირობითი აქტივები და პირობითი ვალდებულები, განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. შეცდომით აღიარებული შემოსავალი ანუღირდება უკუგატარებით, შეცდომის აღმოჩენის პერიოდში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშო პერიოდს როცა შეცდომა იქნა აღმოჩენილი.

გაცვლითი ოპერაციით მიღებული შემოსავლების კლასიფიცირების კრიტერიუმად გამოყენებულია საქართველოს საბიუჯეტო კლასიფიკაცია. შემოსავლის სახეები და შემოსავლის აღრიცხვის სამუშაო ბუღალტრული ანგარიშთა გეგმა შესაბამისობაშია შემოსავლების საბიუჯეტო კლასიფიკაციასთან.

გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციებით დარიცხული ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯები დარიცხვის მეთოდით აღირიცხება. ხარჯები მოიცავს „ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით“ განსაზღვრული ხარჯებს მონეტარული და არამონეტარული ოპერაციების შედეგად, ასევე მოიცავს ისეთ ხარჯებს, როგორებიცაა საეჭვო მოთხოვნების/ღირებულების შემცირების/გაუფასურების ხარჯები, არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული ზარალი.

ხარჯების სააღრიცხვო პოლიტიკა განსაზღვრულია:

- სსბასს დადგენილი წესების და პირობებით;
- საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნებით;
- საბიუჯეტო კოდექსით დადგენილი პირობებით;
- სახაზინო მომსახურების პრინციპებით და მოთხოვნებით;
- მუნიციპალიტეტის საქმიანობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის მოთხოვნებით;

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა არ ითვალისწინებს ხარჯებისა და შემოსავლების ურთიერთგადაფარვას გარდა კანონმდებლობით განსაზღვრული გამონაკლისებისა - საანგარიშო პერიოდში ადგილი არ ქონდა შემოსავლების და ხარჯების ისეთ ოპერაციებს და სხვა მოვლენებს, რომელთა ურთიერთგადაფარვა ასახავდა მათ შინაარსს.

ხარჯების კლასიფიკაციის და აღრიცხვა-ანგარიშგებისთვის, სსბას 1 შესაბამისად ინფორმაციის შესაბამისობის და სამართლიანად წარდგენის კრიტერიუმების გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტი იყენებს ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით ხარჯების დაჯგუფების მეთოდს. ხარჯების კლასიფიცირება, ბუღალტრული აღრიცხვის და ანგარიშგების მიზნებისთვის, პროგრამის ან დანიშნულების მიხედვით თუ რა მიზნითაც იქნა გაწეული ეს ხარჯები, არ ხდება. მუნიციპალიტეტის ხარჯი, ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის საფუძველზე, მოიცავს როგორც ეკონომიკური სარგებლის და მომსახურების პოტენციალის შემცირებას თავისი საქმიანობის მიზნებისთვის, ასევე თვითმმართველობის ბიუჯეტის ხარჯების დასაფინანსებლად, შემცირებას.

მომსახურების მიღების ოპერაცია ხორცილდება ხელშეკრულებით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია ხელშეკრულება) ან/და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით (როცა მომსახურების საფუძველია კანონმდებლობა). ხელშეკრულების საფუძველზე მომსახურებით ხარჯი აღიარდება იმ საანგარიშგებო პერიოდებში, რომლებშიც ხდება მომსახურების მიღება. თუ შეუძლებელია მომსახურების მიღების ოპერაციის შედეგის საიმედოდ შეფასება, ხარჯი არ აღიარდება. ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით განსაზღვრული ხარჯები აღიარდება - მომსახურების მიღებისას, საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში მატერიალური მარაგების გამოყენებისას, აქტივების უსასყიდლოდ სხვაზე გადაცემისას, და აქტივების ღირებულების შემცირებისას (ძირითადი კაპიტალის მოხმარება), გაცვლითი და არაგაცვლითი ოპერაციების შედეგად. გაცვლითი ოპერაციებით ხარჯებია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის შრომის ანაზღაურებისა და საქონლისა და მომსახურების ხარჯები; სხვა დანარჩენი მუხლები ძირითადად არაგაცვლით ოპერაციებს წარმოადგენს.

მუნიციპალიტეტის მიერ არაგაცვლითი ოპერაციით, კონტროლირებული ერთეულებისთვის უსასყიდლო მომსახურების მიწოდების ხარჯები არ აღიარდება ოპერაციის ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით - გრანტის ხარჯად, თანახმად ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციით და სსბას 23-ით განსაზღვრული გამონაკლისებისა.

ადგილობრივი თვითმმართველობის მიერ ბიუჯეტის წინაშე ვალდებულებების (თუ მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა ხარჯვითი ოპერაციის შედეგი არ არის; საბიუჯეტო კოდექსით განსაზღვრული შეზღუდვები საბიუჯეტო ორგანიზაციის მიერ შემოსავლების გამოყენებასთან დაკავშირებით) დასაფარად და მესამე პირების სახელით ბიუჯეტის შემოსავლების ანგარიშზე მისაღები ეკონომიკური სარგებლის საერთო თანხის გადარიცხვა არ განიხილება ხარჯის ოპერაციად.

მუნიციპალიტეტის მიერ ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით, ხარჯების დარიცხვის მეთოდით აღრიცხვის შიდა წესები და პირობები უზრუნველყოფილია ხარჯის თითოეული სამეურნეო ოპერაციის მოხდენის დამადასტურებელი პირველადი ბუღალტრული აღრიცხვის გარე და შიდა დოკუმენტებით დადასტურებით. შენიშვნაში წარმოდგენილია საანგარიშო პერიოდში დარიცხული ხარჯების მოცულობაზე ინფორმაცია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლების მიხედვით და ასევე წინა საანგარიშო პერიოდის შესადარი ინფორმაცია.

საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული „შრომის ანაზღაურება“ - არის მომსახურების ხარჯი გაცვლითი ოპერაციის შედეგად. მომსახურების მიღება ხდება მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული პირობებით. ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისას. მავალდებულებელი მოვლენა არის კანონმდებლობით განსაზღვრული იურიდიული ვალდებულება. მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა დასტურდება დამქირავებლის მიერ დაქირავებულისათვის საანგარიშო პერიოდის განმავლობაში შესრულებული სამუშაოს ღირებულების ასანაზღაურებლად ფულადი ფორმით, კომპენსაციების გაცემის ვალდებულების წარმოქმნით. ხარჯის აღიარება ხდება

ვალდებულების ვადის დადგომის დროს. სასაქონლო ფორმით კომპენსაციების გაცემის შემთხვევებს ადგილი არ აქვს და აღრიცხვის წესები არ არის განსაზღვრული.

„საქონელი და მომსახურება“ საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, ამ ხარჯების ჯგუფი მოიცავს საქონლისა და მომსახურების შესყიდვას, რომელიც გამოიყენება საბაზრო და არასაბაზრო ფასად საქონლისა და მომსახურების გასაწევად (მათ შორის, საბიუჯეტო ორგანიზაციებისთვის უსასყიდლოდ მიწოდების მიზნით). ხარჯები იყოფა ქვეჯგუფებად:

ა. მომსახურების მიღება;

ბ. საქონლის გამოყენება, გარდა იმ საქონლისა, რომელიც ნაწილდება უცვლელი სახით ბენეფიციარებზე. საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული კომუნალური ხარჯების და მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრული უწყვეტი მომსახურების ხარჯის აღიარების დროს მუნიციპალიტეტი იყენებს დარიცხვის მეთოდიდან გადახრაზე ინსტრუქციით განსაზღვრულ გამონაკლისებს. მუნიციპალიტეტის მიერ უსასყიდლოდ მიღებული მომსახურება აღიარდება არაგაცვლითი ოპერაციის შედეგად შემოსავლის სახით იმ შემთხვევაში, თუ ღირებულების საიმედოდ შეფასება არ საჭიროებს ფასიანი ექსპერტული შეფასების მომსახურების შესყიდვას, ხარჯ-სარგებლიანობის პრინციპის შესაბამისად.

ხარჯების ამ ჯგუფში არ აღირიცხება ცვეთის/ამორტიზაციის და გაუფასურების ხარჯები.

სუბსიდიები და გრანტები - საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ არაგაცვლითი ოპერაციით ხარჯებს. ხარჯის გაწევის პირობები შესაძლებელია გამომდინარეობდეს კანონმდებლობის ნორმებიდან, ან სახელმწიფო პირობებიდან. სსბას 23 თანახმად, ორივე შემთხვევაში საფუძვლები განიხილება იურიდიულად ქმედით შეთანხმებად, მიუხედავად იმისა შეთანხმება წერილობითია თუ არა. ორივე შემთხვევაში მავალდებულებელი მოვლენა წარმოადგენს იურიდიულ ვალდებულებას. თუ „შეთანხმება პირობით“ არის და პირობის დარღვევის შემთხვევაში მიმღებს წარმოეშობა ეკონომიკური სარგებლის მუნიციპალიტეტისთვის დაბრუნების ვალდებულება, მუნიციპალიტეტი ვალდებულების შესრულების მიზნით საკასო ოპერაციებს (გადახდა) ახორციელებს ავანსად (წინასწარი), და აღიარებს მოთხოვნებს (ფინანსურ აქტივს) დებიტორული დავალიანების სახით. სუბსიდიის/გრანტის ხარჯის აღიარება ხდება პირობის შესრულების თაობაზე მიმღების მიერ მუნიციპალიტეტისთვის ანგარიშის დადგენილი ფორმით ავანსად მიღებული სუბსიდიის/გრანტის თანხების გამოყენების შესახებ, წარმოდგენის შემთხვევაში. თუ დასტურდება შეთანხმების პირობის შესრულება და თანხის მიზნობრივი გამოყენება. ხარჯი მიეკუთვნება ანგარიშის შედგენის საანგარიშგებო პერიოდს. ანგარიშის წარმოდგენის ვადები განისაზღვრება შეთანხმებით, რაც წარმოადგენს სახელმწიფო ხაზინაში დამოწმების ვადის დადგენის საფუძველს. ვადის დარღვევის შემთხვევაში გასატარებელი ღონისძიებების თაობაზე თანხის მიმღებს ეცნობება წერილობით (თუ შეთანხმება წერილობითი სახით არ არის) ან შეთანხმების დოკუმენტით განისაზღვრება. დამოწმების ვადის გაგრძელებაზე, ხაზინას მუნიციპალიტეტი მიმართავს თანხის მიმღების მიერ ვადაგადცილების მიზეზებზე წერილობითი ინფორმაციის მიღების შემთხვევაში. ხაზინის ელექტრონულ სისტემაში ხარჯის აღიარების შემდეგ დამოწმების საფუძვლად განთავსდება ანგარიშის ფორმის ელექტრონული ვერსია. იმ შემთხვევაში, როცა სუბსიდიის/გრანტის გაცემის საფუძველია სსბას 23 თანახმად „შეთანხმება შეზღუდვით“, ხარჯი აღიარდება მავალდებულებელი მოვლენის დადგომისთანავე და ვალდებულების შესრულების მიზნით ხაზინის ერთიანი ანგარიშიდან საკასო ოპერაციები (გადახდები) განხორციელდება სტანდარტულად. იმ შემთხვევაში, თუ გრანტის გაცემის მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის

საფუძველია კონსტრუქციული მოვალეობა, სამეურნეო ოპერაცია აღირიცხება სსბას 19 შესაბამისად განსაზღვრული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

სუბსიდიების კატეგორია აერთიანებს სახელმწიფო საწარმოებზე, კერძო საწარმოებზე და სხვა სექტორებზე მიმდინარე მიზნებისათვის უსასყიდლოდ, დაუბრუნებლად გაცემულ ტრანსფერებს.

გრანტების კატეგორია მოიცავს უცხო ქვეყნების მთავრობებზე, საერთაშორისო ორგანიზაციებზე და სახელმწიფო ერთეულებზე გაცემულ გრანტებს როგორც მიმდინარე, ისე, კაპიტალური სახით, ფულადი და სასაქონლო ფორმით. ამასთან, კონსოლიდაციის მიზნებისათვის კონტროლირებულ ერთეულებზე გაცემული გრანტები არის ელიმინირებული.

სასაქონლო ფორმით სუბსიდიის და გრანტის ხარჯის აღრიცხვა ისეთივე წესით ხდება, როგორც ფულადი ფორმით.

ცვეთის ხარჯი აერთიანებს ცვეთადი აქტივების (ძირითადი აქტივების და საოპერაციო იჯარით აღებული აქტივების არსებითი გაუმჯობესების) ცვეთადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯებს აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ამორტიზაციის ხარჯი მოიცავს არამატერიალური აქტივების ამორტიზირებადი ღირებულების სისტემატური ჩამოწერის ხარჯების აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. გაუფასურების ხარჯების კატეგორია აერთიანებს ძირითადი აქტივების, არამატერიალური აქტივების ფარგლებში მიღებული აქტივების და სხვა არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯებს.

სოციალური დახმარება - ფულადი ფორმით სოციალური დახმარება, რაც ნიშნავს საზოგადოების ცალკეული პირებისა და ჯგუფების კონკრეტული საჭიროების დასაკმაყოფილებლად ფინანსურ დახმარებას, რათა მათ მიერ ხელმისაწვდომი იყოს სხვადასხვა მომსახურების შესყიდვა, აღიარდება ხარჯად, როცა მიიღება გადაწყვეტილება დახმარების გაცემაზე. ხარჯის საიმედოდ შეფასების კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია, ხოლო სსბას მიხედვით ვალდებულების აღიარების საფუძველია მავალდებულებელი მოვლენის დადგომა - დადასტურდა, რომ პირი ან ჯგუფი აკმაყოფილებს დახმარების მიღების კანონმდებლობით განსაზღვრულ კრიტერიუმებს. სასაქონლო ფორმით სოციალური დახმარება, როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა ჯანდაცვის, განათლების, განსახლების, სატრანსპორტო და სხვა სოციალური მომსახურებით და ამ მომსახურებათა მომხმარებლებს არ მოეთხოვებათ აღნიშნული მომსახურების ღირებულების ეკვივალენტური თანხის გადახდა, ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით და პირობებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში, თუ კანონმდებლობით არ არის განსაზღვრული მავალდებულებელი მოვლენის დადგომის დადასტურება მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე. მავალდებულებელი მოვლენის წარმოქმნა თუ განსაზღვრულია მომსახურების მიღების დამადასტურებელი დოკუმენტის საფუძველზე, ხარჯი და ვალდებულება აღიარდება დოკუმენტის წარდგენის შემთხვევაში და მიეკუთვნება იმ საანგარიშგებო პერიოდს, როცა პირმა მიიღო მომსახურება. როცა ხდება საზოგადოების უზრუნველყოფა აქტივებით (მატერიალური მარაგები, ძირითადი აქტივები და სხვ.) ხარჯი აღიარდება იმავე წესებით, როგორც ფულადი ფორმით სოციალური დახმარების შემთხვევაში. არ ხდება მარაგების აღიარება და ხარჯის აღიარება ხდება სამართლებრივი აქტის საფუძველზე.

მუნიციპალიტეტის მიერ გადაწყვეტილების საფუძველზე, სანაცვლოდ შესაბამისი საფასურის გარეშე გაცემული საგარანტიო წერილები სოციალური დახმარების მიღებაზე, აღირიცხება საცნობარო ანგარიშზე, როგორც გარანტიები სოციალურ დახმარებებზე და არ განისაზღვრება როგორც პირობითი ვალდებულება სსბას 19 თანახმად. მუნიციპალიტეტი სოციალურ დახმარებებზე ანარიცხებს არ ქმნის.

კანონმდებლობით განსაზღვრული შემთხვევების გარდა, მუნიციპალიტეტის მიერ საოჯახო მეურნეობებისთვის სოციალური დახმარების ფორმით გაწეული დახმარება, შინაარსის ფორმაზე უპირატესობის პრინციპით, საბიუჯეტო კლასიფიკაციის თანახმად, აღიარდება როგორც ტრანსფერების ხარჯი, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული.

სხვა ხარჯების სხვადასხვა კატეგორიები, საბიუჯეტო კლასიფიკაციით განსაზღვრული ეკონომიკური შინაარსის მიხედვით, წარმოადგენენ გაცვლით და არა გაცვლით ოპერაციებს. გაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია „საქონლის და მომსახურების“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად, ხოლო არაგაცვლითი ოპერაციების შემთხვევაში - „სოციალური მომსახურება/სუბსიდია/გრანტი“ სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. სასამართლო გადაწყვეტილების იძულებით აღსრულების შემთხვევაში, ორგანიზაცია დაკისრებული ვალდებულების შესაბამის ხარჯს აღიარებს ხარჯის იმ კატეგორიაში, რომელიც ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მიხედვით შეესაბამება ეკონომიკურ შინაარსს, მიუხედავად იმისა, რომ ვალდებულების შესრულების მიზნით იძულების წესით საინკასო დავალებით ჩამოჭრილი თანხები, სახაზინო სამსახურის მიერ აისახება სხვა ხარჯების კატეგორიაში, ხოლო სასამართლოს სააღსრულებო ხარჯები აღიარდება სხვა ხარჯების სახით. ხარჯის აღიარების საფუძველია საბოლოო სასამართლო გადაწყვეტილება, რაც ადასტურებს მავალდებული მოვლენის დადგომას, რაც იწვევს კრედიტორული დავალიანების წარმოქმნას. სასამართლო გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით ანარიცხების და პირობითი ვალდებულების აღრიცხვის წესები განსაზღვრულია სსბას 19 შესაბამისად ჩამოყალიბებული სააღრიცხვო პოლიტიკით.

აღნიშნული კატეგორია აერთიანებს ქონებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, გარდა პროცენტისა, რენტის ხარჯებს. გარე ტრანსფერებით ხარჯების კატეგორია მოიცავს მიმდინარე, და კაპიტალურ ტრანსფერებს ფიზიკურ პირებზე კერძო არამომგებიან ორგანიზაციებზე, არასამთავრობო ფონდებზე და სხვ. როგორც ფულადი, ასევე, სასაქონლო სახით. არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებული დეფიციტი მოიცავს არაფინანსური აქტივების გაყიდვებიდან მიღებულ შემოსავლებსა და ხარჯებს შორის სხვაობით მიღებულ ზარალს.

ფინანსური ხარჯები მოიცავს პროცენტის სახით გადახდილ თანხებს სესხებისათვის.

შიდა ტრანსფერებით ხარჯები მოიცავს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ასიგნებების ფარგლებში მუნიციპალიტეტის მიერ კონტროლირებული ერთეულების დაფინანსების მიზნით გაწეულ ხარჯებს, რომელიც ელიმინირდება კონსოლიდირებული პრინციპების გათვალისწინებით. აქ აისახება ასევე შიდა ტრანსფერებით ისეთი ხარჯები, რაც უკავშირდება მიღებულ შემოსავლებთან დაკავშირებით ბიუჯეტის მიმართ ვალდებულების წარმოქმნას.

ბიუჯეტის და ფაქტიური თანხების შედარების ანგარიშგება მუნიციპალიტეტის ფინანსური ანგარიშგების ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალების გაზრდის მიზნით მზადდება და მოიცავს ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგებას, რომელშიც ბიუჯეტის „გეგმური“ და „ფაქტობრივი“ მონაცემები წარმოდგენილია საკასო მეთოდის შესაბამისად.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების წარმოდგენილია ა მრავალსვეტიანი ფორმატის სახით, სადაც შემოსულობების და გადასახდელების თითოეული კატეგორიისათვის ცალ-ცალკეა მითითებული დამტკიცებული წლიური ბიუჯეტი, დაზუსტებული გეგმური მაჩვენებლები, ამ მაჩვენებლების ფაქტობრივი შესრულება და ფაქტობრივი შესრულების პროცენტული მაჩვენებელი.

ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგება მზადდება მხოლოდ საბიუჯეტო ასიგნებებთან დაკავშირებით. ბიუჯეტის და ფაქტობრივი თანხების შედარების ანგარიშგების მიზნებისათვის, დამტკიცებული ბიუჯეტი ასახავს საბიუჯეტო წლის მანძილზე მოსალოდნელ

საბიუჯეტო შემოსულობებს და გადასახდელებს, რომლებიც დამტკიცებულია მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ. საბოლოო (დაზუსტებული) ბიუჯეტი მოიცავს საბიუჯეტო პერიოდში პროგრამების დასაფინანსებლად თავდაპირველად გამოყოფილი თანხების ყველა ნებადართულ ცვლილებას ან შესწორებას. ფინანსური ანგარიშგების ფულადი სახსრების ნაკადების მაჩვენებელი შეჩერებულია ბიუჯეტის შესრულების მაჩვენებლებთან საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მოთხოვნების და სსბასს პირობების შესაბამისად და განსხვავებები არ იკვეთება.

შენიშვნა 22 – სახელმწიფოს სახელით ადმინისტრირებადი კატეგორიები

ანგარიშგების შენიშვნაში ასახულია აისახება სახელმწიფოს სახელით ფლობილი აქტივები, აღებული ვალდებულებები, მიღებული შემოსავლები და გაწეული ხარჯები, რომელთა შეფასებისთვის გამოყენებულია საბიუჯეტო კლასიფიკაციის მუხლები (ხარჯის და აქტივების კატეგორიების ეკონომიკური შინაარსი) და ხვედრითი წილი საბიუჯეტო შემოსავლებს/ხარჯებს და არასაბიუჯეტო (საკუთარი) შემოსავლებს/ხარჯებს შორის, ასევე ოფისის მიზნებისთვის არსებული აქტივების ღირებულებითი მოცულობის მაჩვენებელი აქტივების მთლიან ღირებულებასთან მიმართებაში.

მუნიციპალიტეტის მიერ საანგარიშგებო პერიოდში გამოყენებულ სსბასს თაობაზე ინფორმაცია

მუნიციპალიტეტის შიდა სააღრიცხვო პოლიტიკა მოიცავს საჯარო სექტორის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე (IPSAS) მუნიციპალიტეტის მიერ ბუღალტრული აღრიცხვის წესებს და პირობებს. შიდა პოლიტიკით არ არის განსაზღვრული საინვესტიციო ქონების და შეღავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვის წესები და პირობები. საინვესტიციო ქონების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვა ხორციელდება სსბასს 16-ის - „საინვესტიციო ქონება“ - შესაბამისად. საინვესტიციო ქონებად მოიაზრება ისეთი უძრავი ქონება (მიწა ან შენობები, ან შენობის ნაწილი, ან ორივე ერთად), რომელიც გამიზნულია შემოსავლების მისაღებად იჯარით გაცემის გზით ან კაპიტალის ღირებულების ნაზრდის მისაღებად. საინვესტიციო ქონების აღიარება აქტივად ხდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც:

- ა. მოსალოდნელია, რომ ერთეული მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ან საინვესტიციო ქონებასთან დაკავშირებულ სასარგებლო მომსახურების პოტენციალს; და
- ბ. შესაძლებელია საინვესტიციო ქონების თვითღირებულების ან სამართლიანი ღირებულების საიმედოდ შეფასება.

საინვესტიციო ქონება თავდაპირველად აღიარდება თვითღირებულებით - მაშინ, როცა აღნიშნული აქტივი შეძენილია გაცვლითი ოპერაციის გზით ან წარმოადგენს ერთეულის მიერ შექმნილ აქტივს, ან სამართლიანი (რეალური) ღირებულებით, თუ საინვესტიციო ქონების შეძენა ხდება არაგაცვლითი ოპერაციის გზით.

ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, საინვესტიციო ქონების შემდგომი შეფასება თუ ხდება თვითღირებულების მოდელის გამოყენებით - თავდაპირველი ღირებულება ყოველწლიურად მცირდება ცვეთის და გაუფასურების ზარალის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) თანხებით. საინვესტიციო ქონებას ცვეთა ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად, აქტივის ნარჩენი (სალიკვიდაცო) ღირებულებით შემცირებული თვითღირებულების ან ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული სხვა თანხის აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადაზე განაწილების გზით.

შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღრიცხვა და ანგარიშგებაში ასახვას განსაზღვრავს სსბასს 32 - „შელავათიანი მომსახურების შეთახმებები: უფლების გადამცემი“. შელავათიანი მომსახურების ხელშეკრულებების აქტივების აღიარება ხდება მთავრობის აქტივების სახით. იმის გათვალისწინებით, რომ ამ აქტივების შენება ეტაპობრივად მიმდინარეობს, მთავრობა მათ აღიარებს დაუმთავრებელი მშენებლობის სახით, თვითღირებულებით. ამავე დროს ხდება იგივე ღირებულების ფინანსური ვალდებულების აღიარებაც. როცა აქტივების მშენებლობა სრულდება, მათი მთლიანი თვითღირებულება და შესაბამისი ფინანსური ვალდებულება ასახავს იმ სამომავლო ანაზღაურების ღირებულებას, რომელიც აქტივების სანაცვლოდ კერძო სექტორიდან წარმოდგენილ პარტნიორს უნდა გადაეცეს.

შელავათიანი მომსახურების ვალდებულებების აღიარება შელავათიანი მომსახურების აქტივების აღიარების დროს ხდება, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ეს აქტივი მთავრობის უკვე არსებული აქტივია. შელავათიანი მომსახურების ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად იმავე თანხით ხდება, რითაც შელავათიანი მომსახურების აქტივის. შელავათიანი მომსახურების აქტივს ცვეთა/ამორტიზაცია ერიცხება სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, წრფივი მეთოდის შესაბამისად. სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისათვის გამოიყენება საქართველოს ფინანსთა მინისტრის 2020 წლის 2 დეკემბრის N289 ბრძანებით დამტკიცებული ინსტრუქცია „საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიერ ცვეთის/ამორტიზაციის ბუღალტრულ აღრიცხვასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახვის შესახებ“.

სსბასს 16 მოთხოვნებს აკმაყოფილებს თუ არა მუნიციპალიტეტის მიერ გრძელვადიანი საიჯარო ხელშეკრულებებით გაცემული ძირითადი აქტივები და ადგილობრივი თვითმმართველობის კანონმდებლობის მოთხოვნები, მუნიციპალიტეტის ქონების მართვის თაობაზე, შეესაბამება თუ არა სსბასს განსაზღვრულ კრიტერიუმებს, ანგარიშგების თარიღისთვის არ არის შეფასებული და გარდამავალი პერიოდის დასრულებამდე იგეგმება შეფასება და შესაბამისი სააღრიცხვო პოლიტიკის განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრება სსბასს 32 გამოყენების აუცილებლობა, მუნიციპალიტეტის საქმიანობის სპეციფიკის გათვალისწინებით.